

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (3471) 2016 OCTOBER – SPALIO 12 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

VILNIUS

Kiekvienais metais spalio mėnesį vienaip ar kitaip minime Vilniaus praradimą ir atgavimą. Taip jau sutapo, kad tuo pačiu metų laiku (lapams krintant) abu šie įvykiai kėlė vienas liūdesį, ugdė nepasitikėjimą, o kitas – džiaugsmą ir laimėjimo išgyvenimą.

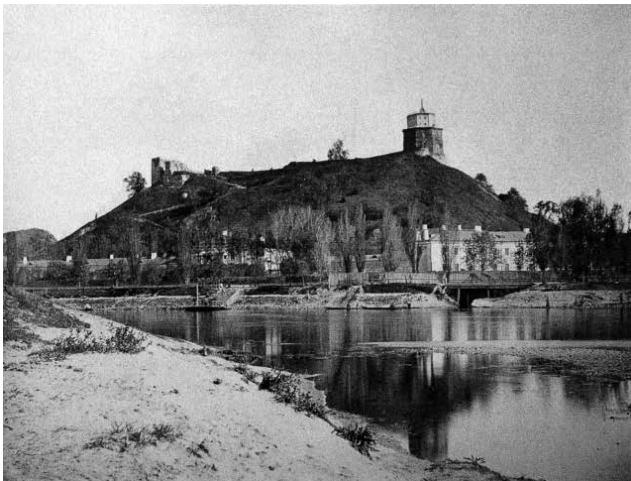
Kad Vilnius nuo amžių buvo Lietuvos dalis, žinojo visi kaimynai ir daugelis Europos šalių. Tačiau kad tik žinojimo mums, šeiminkams, gana ilgą laiką užteko – tai duobė mūsų tautos istorijoje. Į pastarąją buvo įprasta žiūrėti be Vilniaus, nes jame per daug gyveno ne lietuvių. Užtat ir Lietuvos lenkai, kaip maršalas Juozas Pilsudskis, Vilniui vietos ieškojo unijinėje Lietuvos-Lenkijos valstybėje, dėl kurios nesėkmingai kovojo. JAV prezidento Vilsono paskelbtas tautų apsisprendimo aktas nebuvo vienodai suprastas kaip ir tautų samprata. Todėl valstybių kūrimas po Pirmojo pasaulinio karo tebuvo iššūkis nepraleisti progos. Mes tada praradom Vilnių veikiant skirtingiems supratimams, istorijų pažinimams ir pagaliau karinėms jėgoms. Išskirtinis dalykas buvo Suvalkų sutarties laužymas, klatinga būtinybė jungti Vilnių prie Lenkijos, prie kurios, tikėta, sostinę praradę, šliesis ir už laisvę kovojantys lietuviai. Šitaip neįvyko, nes mes į tautų apsisprendimo teisę žiūrėjome be istorinių priemonių. Sukūrėme istorijoje gana retą reiškinį – valstybę, du dešimtmečius gražiai gyvavusią be savo sostinės, pripažintą, įteisintą, lygiateisę, „šaltuoju karu“ kovojančią su buvusia sąjungininke. Viso to aštrios skeveldros dar ir šiandien paliečia abi puses. Klastos pasekmės neturi laiko ribų.

Užtaisyti istorines duobes šiandien Lietuvai, jau laisvai ir nepriklausomai, šalia džiaugsmo, kad trispalvė Gedimino kalne, atrodo, turėtų būti vienas iš daugelio kitų tautos stiprinimo uždavinių. Tam natūralų paskatinimą turėtų kelti žinojimas, kad Vilniaus praradimas ir jo atgavimas buvo apipinti kaimynų klasta, o iš mūsų pačių pusės – per dideliu pasitikėjimu, naivumu ir klaidingu vadovaujančių veiksmų pasirinkimu. Per daug nuoširdus geros valios rodymas ir taikstymasis, kad tik greičiau baigtųsi nemalonūs politiniai ar net kariniai reiškiniai, nebuvo geras ėjimas. Tuo ar panašiu požiūriu reikėtų aiškintis praeities klaidų priežastis ir jų atitaisymus pagal realias šių dienų galimybes. Jos siaurėtų, jeigu Vilnius nukryptų į per didelį tarptautiškumą, silpninantį jo lietuviškumą. Jei sostinė taptų „visų“ (ne vien tik Lietuvos), gana greitai galėtų prireikti ir vėl jos atvadavimo, jau būtų skaudus absurdas ir dar viena istorinė duobė. Ryšiai su pasauliu stiprėja, ir tai gerina ekonominę šalies būklę. Tačiau šitai neturėtų nustelbti dėmesio į svarbius ir gyvybinius uždavinius savo sostinę išlaikyti būdingą lietuviybei. Nemažos reikšmės turi ir paprasčiausi išoriniai dalykai, kaip, pvz., rėkiančios verslų reklamos svetimomis kalbomis, rengiami koncertai be jokio lietuviško bruožo, įvairūs tarptautiniai pamėgdžiojimai. Yra pagrindo manyti, kad dažnas turistai, lankantis Lietuvą, tikisi matyti ką nors būdingo šiam kraštui. Vilnius prarastas ir Vilnius atgautas – visuomet jis buvo ir liks Lietuvos širdimi, lietuviška dvasia pulsuojančia nuo Gedimino laikų. Tai turėtume jausti. **ČS**

Vilniaus istorija archyvinėse nuotraukose

(Kairėje) Vilniaus sargyba ant Trijų kryžių kalno 1939 m.; (dešinėje) – Gedimino pilies kalnas 1860 m. A. Korzono ntr. (Apačioje dešinėje) Ilgai lauktus Lietuvos karius 1939 m. spalį pasitinka vilniečiai

Rinkimai Lietuvoje – politinės pergalės ir pralaimėjimai

Spalio 9-ąją dieną įvyko rinkimai į Lietuvos seimą. Jau pirmasis rinkimų turas parodė, kad Lietuvos politinio gyvenimo žemėlapis gerokai pasikeis. Lietuvos konservatoriai – Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai jau užsitikrino 20 mandatų būsimajame seime, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga turi 19 mandatų; dabartinė valdančioji Lietuvos socialdemokratų partija rinkėjų palankumu pasidžiaugti negali - teturi 13 mandatų. Kitos partijos pasiskirstė taip: Lietuvos liberalų sąjūdis – 8 mandatai; Lietuvos lenkų rinkimų akcija – Krikščionių šeimų sąjunga – 5 mandatai, partija „Tvarka ir teisingumas“ – 5 mandatai.

Po pirmojo Seimo rinkimų turo Tėvynės sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LKD) 1,441 balsu lenkia Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą. Daugiausia – apie 200,000 tūkstančių rinkėjų – prarado dabartinei valdančiajai koalicijai priklausanti Darbo partija. Vėlų spalio 10 dienos vakarą Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus balsavimo rezultatus iš visų rinkimų apylinkių, paaiškėjo, kad už konservatorius balsavo 275,365 rinkėjai, tai sudaro 21,66% visų atėjusių balsuoti rinkėjų. Šie rinkimai TS-LKD buvo sėkmingesni nei prieš ketverius metus. Jie gavo maždaug 70,000 balsų daugiau. Antroje vietoje su 19 mandatų likę „valstiečiai“ gavo 273,924, arba 21,55%, rinkėjų balsų. Tai 220,000 balsų daugiau nei prieš ketverius metus. Lietuvos socialdemokratų partija surinko 183,479, arba 14,43%, rinkėjų balsų. Per ketverius metus ši valdančioji partija neteko beveik 69,000 rinkėjų pasitikėjimo, jos vadovas A. Butkevičius pirmą kartą savo apylinkėje nebuvo išrinktas jau pirmajame ture, jam teks dar kartą pasitikrinti rinkėjų palaikymą.

Už opozicinį Liberalų sąjūdį šiemet balsavo 114,869, arba 9,04%, rinkėjų. Tai leidžia partijai tikėtis mažiausiai aštuonių mandatų Seime.

Nors buvęs šios partijos vadovas Eligijus Masiulis šiemet pateko į politinio papirkinėjimo skandalą, jam pateikti įtarimai dėl kyšininkavimo, liberalai, palyginti su 2012 metais, prarado vos per 3,000 balsų. Tuo metu Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga iš tiesų daugiamandatėje apygardoje neteko apie 10,000 balsų, palyginti su buvusiais rinkimais. Jai tenka penki mandatai. Kiek daugiau nei 30,000 balsų prarado partija „Tvarka ir teisingumas“. Ji taip pat gavo penkis mandatus. Darbo partija būsimajame Seime vietų negavo. Keletas jos atstovų į parlamentą gali patekti, jeigu laimės kovą per antrąjį rinkimų turą. I turo rinkimų rezultatus palydėjo ir pirmieji politiniai pareiškimai. Apie atsistatydinimą iš partijos vadovų pareigų pranešė dabartinis “Tiesos ir teisingumo” partijos vadovas R.Paksas, darbo partijos vadovas V.Mazuronis. Dabartinė Seimo pirmininkė Loretta Graužininė pranešė, kad pasitraukia iš Darbo partijos ir artimiausiu metu žada visiškai užbaigti politinę karjerą.

Spalio 23 dieną rinkimų kova vyks dar dėl 68 Seimo narių mandatų vienmandatėse apygardose. Trijose vienmandatėse apygardose parlamentarai išrinkti jau per pirmąjį turą. Lietuvos Seimą sudaro 141 parlamentaras.

Balsavimo teise šiuose Seimo rinkimuose galėjo pasinaudoti 2 mln. 504,267 į sąrašus įrašyti rinkėjai. Nuo 2012 metų Seimo rinkimų sumažėjo 61,680 rinkėjų. Per 13,000 rinkėjų registravosi balsuoti užsienyje esančiose Lietuvos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose, dar 279 – Lietuvai priklausančiuose laivuose. Beveik 30,000 Lietuvos piliečių, kuriems rinkimų dieną buvo 18 metų, balsavo pirmą kartą. VRK duomenimis, I turo rinkimuose dalyvavo daugiau kaip 50% visų rinkėjų.

Inf.

ŠIAME NUMERYJE

- Europos lietuvių dvasininkų suvažiavimas Lietuvoje – **2 psl.**
- Istorinis radinys arimuose – **3 psl.**
- Lietuvos skautijos istorija dailininko kūryboje – **4 psl.**
 - “Globalus nestabilumas” – **5 psl.**
 - Skaitytųjų laišškai – **6 psl.**
- Europos kalbų diena-2016 Toronte – **7 psl.**
 - Indija V dalis (pabaiga) – **8 psl.**

Europos lietuvių dvasininkų suvažiavimas Lietuvoje

Rugsėjo 12-14 d.d. LVK delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovada prelatas Edmundas Putrimas sukvietė susitikti Lietuvoje Europos lietuvių dvasininkus į kas beveik antri metai vykstantį jų suvažiavimą. Šįkart, kaip ir paprastai, suvažiavimą pradėjo suvažiavusių dvasininkų bendra malda - Eucharistijos šventimas Dievo Gailestingumo šventovėje su Vilniaus arkivysk. Gintaru Grušu ir jo padėjėju vysk. Arūnu Poniškaičiu.

Antrą dieną suvažiavimo dalyviai rinkosi Lietuvos Vyskupų Konferencijos sekretariate Vilniuje. Suvažiavimas buvo pradėtas bendra Valandų liturgijos Rytmetine malda, po jos sekė posėdžiai. Europos lietuvių sielovada atstovavo dvasininkai iš jiems priskirtų valstybių: kun. Egidijus Arnašius iš Airijos, kun. Petras Gucevičius iš Seinų, kun. Marius Talutis iš Punsko, kun. Oskaras Volskis iš Norvegijos, kun. Petras Tverijonas ir kun. Ramūnas Gerdauskas iš Jungtinės Karalystės, kun. Virginijus Grigutis iš Vokietijos, kun. Juan Carlos Escutero iš Islandijos, t. Algis Gudaitis, SJ, iš Latvijos, kan. Anupras Gauronskas iš Karaliaučiaus krašto Tilžės. Kartu dalyvavo broliai pranciškonai: kun. Gediminas Numgaudis, OFM, ir kun. Paulius Vaineikis, OFM, vykdantys misijas Švedijoje, t. Antanas Saulaitis, SJ, lankantis Suomijoje gyvenančius lietuvius, kun. Nerijus Vyšniauskas – gyvenančius Danijoje. Aptarus dienotvarkės ir kitus organizacinius klausimus, pirmiausia buvo pasidalinta Popiežiaus žinia Pasaulinei migrantų ir pabėgėlių dienai. Prelatas E. Putrimas kvietė atkreipti dėmesį į daugelio Europos valstybių neigiamą požiūrį pabėgėlių atžvilgiu ir kaip turi šiuo klausimu elgtis katalikai.

Dar kartą pristatyta maldos už lietuvius visame pa-

saulyje diena, Lietuvos vyskupų raginimu švenčiama pirmąjį kovo sekmadienį. Ateinančiais metais šios dienos – kovo 5-sios renginiai bus perduodami iš Anglijos lietuvių šv. Kazimiero parapijos. Kilo daug svarstymų apie tai, kaip praturtinti, labiau pabrėžti ir išgyventi gilesnę vienybę su daugelyje šalių apsigyvenusiais lietuviais. Siūlyta rengti maldos vigilijas, išplatinti vieningą maldą ar net rengti tiesioginius maldos perdavimo tiltus, pasitelkiant į pagalbą Marijos radiją. Broliai pranciškonai pasiūlė labiau paskleisti žmonių liudijimus, kai jie džiaugiasi svečioje šalyje suradę Dievą ir tikėjimo bendruomenę. Tam labai gerai galėtų pasitarnauti socialiniai tinklai, ypač populiarusis *Facebook*. Taip pat susilaukė pritarimo mintis pirmąjį kovo penktadienį per pasaulinę „Motinos maldoje“ dieną pristatyti Lietuvą ir jos misijas įvairiose šalyse. Beje, pastebėta, jog vienybės už pasaulio lietuvių dieną kai kuriose šalyse sutampa su lietuvių bendruomenės aktyviai organizuojamomis „Kaziuko mugėmis“, todėl reikia tikro krikščioniško sąmoningumo ir didelių pastangų, norint atremti krikščioniškas vertybes, nes tokiomis dienomis, kaip nebūtų liūdna, tikinčiųjų į pamaldas susirenka mažiau nei eilinį sekmadienį... Tai yra rimtas evangelizacinis ir pastoracinis iššūkis sugrąžinti šventei tikrąją prasmę.

Posėdžio metu trumpai buvo aptartos katechezės programos ir skirtumai įvairiose parapijose bei poreikiai iš Lietuvos, pasikeista adresais turimai medžiagai pasidalinti. Taip pat buvo prisimintas Europos lietuvių dvasininkų suvažiavimas, vykęs lygiai prieš dvejus metus, aptartos suvažiavimo temos ir įvykiai. Tėvas A. Saulaitis suvažiavimo dalyviams, svarstantiems

apie mūsų misionierių atminimą, kaip bendraautorius padovanojo neseniai pasirodžiusią knygą *Lietuvių misijos Amazonėje*, kurios pabaigoje paskelbė visų mūsų lietuvių misionierių sąrašą.

Suvažiavime kiekvienas dvasininkas pasidalino savo krašto pastoracine veikla, skaičiais, įvykiais, tradicijomis ir šiandieniais iššūkiais. Pietų metu įvyko kiti du susitikimai. Vienas jų buvo su Pasaulio lietuvių bendruomenės atstove prie LR Seimo, kuri supažindino dvasininkus su PLB ir leidiniu *Pasaulio lietuvis*. Po pietų susirinkusieji turėjo galimybę susipažinti su Vilniaus katechetikos centro parengtomis katechezės vaikams ir jaunimui priemonėmis, išgirsti vyriausiojo policijos kapeliono kun. Algirdo Toliato pasidalinimą žiniomis apie prekybos žmonėmis vis naujesnes formas ir tuo pačiu kliūtis, norint pažaboti šį tarp užsienio lietuvių (ir ne tik jų) išplitusį reiškinį, taip pat buvo pabendrauta su *Bernardinai.lt* žurnaliste Saulena Šiugždaite. Dienos programą vainikavo Mišios Vilniaus arkikatedroje bazilikoje.

Paskutinioji dvasininkų susitikimo diena buvo skirta piligrimystei į Šiluvos šventovę, kur drauge su dideliu skaičiumi atvykusių kitų kunigų ir vyskupų švč. M. Marijos gimimo atlaiduose buvo švenčiama Kunigų ir ne Lietuvoje gyvenančių lietuvių diena. Buvo malonu, jog sakyti homiliją šiose Mišiose buvo pakviestas iš Gudijos atvykęs vyskupas Juozapas Kondrosevičius. Susitikimą su visais Šiluvon atvykusiais kunigais pratęsė bendravimas prie pietų stalo.

Ses. Pranciška Neringa Bubelytė, FDCJ, užsienio lietuvių sielovados referentė

Kanados katalikų vyskupų susirinkimas

Katalikų vyskupų susirinkimas

Kanados katalikų vyskupai rugsėjo 26-30 d.d. surengė susitikimą Cornwall miestelyje, Ontario provincijos rytuose. Ganytojai šiame susirinkime daug dėmesio skyrė įstatymo C-14, įteisinusio eutanaziją, pasekmėms. Pranešimą Kanados vyskupsams apie eutanazijos įstatymo pasekmes Olandijoje skaitė Olandijos Bažnyčios atstovas, Utrechto arkivyskupas, kardinolas Willen Eijk. Kanados vyskupai ne kartą yra pasisakę, rengiant šio įstatymo projektą. Jie pažymėjo, kad pasigedo pasiūlymų, pasirenkant gyvenimo baigmę, apie kitas galimybes, kurias suteikia paliatyvi medicina, slaugymas namuose, taip pat prevencinių

strategijų prieš savižudybę, visų pirma tarp jaunimo. Kanados Vyskupų konferencija 2016 metų pradžioje priminė katalikų Bažnyčios mokymą, jog „pagalba numirti, arba atlikti savižudybę, nėra medicininis gydymas“. Be to, ganytojai atkreipė dėmesį, kad „žudymas asmenų, sergančių psichinėmis ligomis, jaunų ar senų, yra priešingas krikščioniškam meilės įsakymui“.

Kita vyskupų susirinkimo tema – pasauliečių vaidmuo Bažnyčios gyvenime. Naujausias Kanados katalikų vyskupų dokumentas buvo skirtas būtent apie pasauliečių atsakomybę Bažnyčioje ir pasaulyje. Vyskupai išdėstė savo mintis pastoraciniame laiške rugsėjo 8 dieną, pažymėdami, kad pasauliečiai nėra tikrai kunigų bendradarbiai, o iš tikrųjų turi bendrą atsakomybę už Bažnyčios padėtį ir veiksmus. Pasauliečių vaidmuo nepakeičiamas tuo, kad „jie yra pasaulyje“ ir gali jį keisti „iš vidaus“ savo gyvenimo ir liudijimo dėka. Vyskupai laiške taip pat aptarė klerikalizmo pavojų bažnytinėms bendruomenėms ir kitas svarbias temas.

Kanados katalikų vyskupai šio susitikimo metu atliko Gailestingumo metų piligrimystę, įžengdami į Cornwall Šventojo Kryžiaus šventovę pro šventąsias Gailestingumo duris. **Inf.**

Už taiką – vieningi balsai

Tarptautinio susitikimo Asyžiuje rugsėjo 18-20 dienomis tema *Taikos troškimas. Religijų ir kultūrų dialogas*. Į visos planetos religijų vadovų susitikimą už taiką, kuriame dalyvavo popiežius, Šv. Egidijaus bendruomenė, Asyžiaus vyskupija ir pranciškonų bendruomenės į tarptautinį susitikimą pakvietė šešis Nobelio taikos premijos laureatus iš Šiaurės Airijos, Lenkijos, JAV, Jemeno ir Tuniso. Tai 1976 metų laureatė Šiaurės Airijos katalikų veikėja Mairead Maguire, 1983 m. – buvęs Lenkijos prezidentas ir Solidarumo lyderis Lechas Walesa, 1997 m. – amerikiečių žmogaus teisių aktyvistė ir kampanijos prieš žemės minas vadovė Jody Williams, 2011 m. „Arabų pavasario“ Jemeno lyderė Tawakkul Karman ir du „Tuniso kvarteto“ atstovai Hassine Abassi ir Amer Meherzi, 2015 metų Nobelio taikos premijos laureatai. Nobelio premijos laureatai skaitė pranešimus pagrindinėse renginių konferencijose rugsėjo 19-20 dienomis su religijų lyderiais ir tarptautinių organizacijų atstovais prieš užbaigiamąjį visų dalyvių susitikimą, kuriame dalyvavo popiežius Pranciškus. Tarptautinis religijų vadovų susitikimas už taiką yra metinis Šv. Egidijaus bendruomenės renginys, šiemet vykęs trisdešimtąjį kartą. Pirmąjį tarptautinį religijų vadovų susitikimą surengė popiežius Jonas Paulius II Asyžiuje 1986 metais.

Vatikano radijo inf.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), **\$135** (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), **\$155** (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), **\$105** (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, **\$125** – rėmėjo, **\$165** – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **redaktorės pad.** – Rima Žemaitytė-De Iuliis, **maketuotoja** – Akvilė Minkevičienė, **administratorė** – Aušra Trussow. Tinklalapis www.tevzib.com – **redaktorė** Andrea Benotaitė

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

Istorinis radinys arimuose

Marijampolės rajone rasti Lietuvos partizanų Tauro apygardos dokumentai. Dokumentai buvo sudėti į bidoną, kurį rugsėjo pradžioje ardamas lauką Balsupių kaime rado ūkininkas Rimtautas Šaukščius. Jis rastus dokumentus perdavė Marijampolės kraštotyros muziejui, o muziejus juos perdavė Lietuvos ypatingajam archyvui. Tai didžiausias vienoje vietoje rastas Lietuvos partizanų dokumentų archyvas per paskutinius du dešimtmečius. Atliekant pirminę dokumentų apžiūrą nustatyta, kad bidone gali būti paslėpta apie 2,000 lapų dokumentų: 1943-1944 m. leisti antinacinės rezistencijos leidiniai *Į Laisvę* ir *Nepriklausoma Lietuva*, Tauro apygardos leidinys *Kovos keliu*, 1946 m. Tauro apygardos vado įsakymai, Tauro apygardos rinktinių vadų suvažiavimo protokolai ir kt. Tokio didelio kiekio dokumentų restauravimas užtruks ne vienerius metus. Lietuvos partizanų Tauro apygarda įkurta 1945 m., veikė Marijampolės, Šakių ir Vilkaviškio apskrityse. Iki 1949 m. Tauro apygardoje veikė 5, vėliau 3 rinktinės – Geležinio Vilko, Vytauto, Žalgirio. Paskutinis Tauro apygardos partizanas Justinas Balčius-Plutonas žuvo 1957 m. Apygardai vadovavo Leonas Taunys-Kovas, Zigmas Drunga-Mykolas, Antanas Baltūsis-Žvejys ir kiti. Tauro apygardos dokumentai bus restauruojami Lietuvos valstybės centriname archyve, o juos restauravus saugomi Lietuvos ypatingajame archyve.

Lietuvos ypatingojo archyvo inf. ir ntrs.

Tauro apygardos partizanai prie žuvusio draugo kapo: (iš k.) ketvirtas Klemensas Stačiokas-Klemensas, šeštas Viktoras Vitkauskas-Stačiokas, apygardos vadas (Genocido ir rezistencijos centro ntr.)

Pasaulyje

IZRAELIS. Pasaulio visuomenė atsisveikino su paskutiniu iš Izraelio kūrėjų Shimon Peres, 94, buvusiu Izraelio prezidentu, premjeru ir Nobelio taikos premijos laureatu. Jį laidotuvėse dalyvavęs JAV prezidentas Barack Obama pavadino XX šimtmečio milžinu. Buvusiam Izraelio prezidentui paskutinę pagarbą atiduoti atvyko 70 pasaulio valstybių vadovai ir pasiuntiniai, Lietuvai atstovavo prezidentė Dalia Grybauskaitė ir užsienio reikalų ministeris Linas Linkevičius. Laidotuvėse dalyvavo ir Palestinos vyriausybės prezidentas Machmoud Abbas.

JAPONIJA. 2016 metų Nobelio medicinos premija atiteko Japonijos mokslininkui Yoshinori Ohsumi už jo atradimus, susijusius su ląstelių autofagija.

ESTIJA. Po kelių pakartotinių rinkimų Kersti Kaljulaid, 46 metų amžiaus, tapo pirmąja prezidente moterimi per visą Estijos istoriją. K. Kaljulaid per savo karjerą yra dirbusi investicinės bankininkystės sferoje, patarinėjo premjerui Mart Laar, o nuo 2004 metų dar-

bavosi Europos Audito rūmuose.

JAV. Vašingtone atidarytas afroamerikiečių istorijos ir kultūros muziejus kaip įžymiojo Smithsonian dalis. Atidarymo iškilmėse dalyvavo JAV prezidentas Barack Obama, pirmasis spalvotasis šios valstybės prezidentas. Muziejaus statyba pradėta 2012 metais, jis skirtas afroamerikiečių istorijai, jų vadavimuisi iš rasinės nelygybės, tradicijoms bei pasiekimams.

VOKIETIJA. Valstybės Centrinio banko raginimas, kad šalies gyventojai dirbtų iki 69 metų amžiaus, didžiausiame Europos ūkyje, kurio gyventojai sparčiai sensta, įžiebė audringus prieštaravimus. Gindamas šį daugelį papiktinusių siūlymą, Centrinis bankas teigia, kad pensijų sistemos pastovumui reikėtų dar laipsniškai prailginti įstatymuose nustatytą pensinį amžių, kuris iki 2029 metų jau pailgės nuo 65 iki 67 metų. Iki 2060 metų, kaip siūlo bankas, turėtų būti prailgintas iki 69 metų. Vidutinė vyrų ir moterų gyvenimo trukmė Vokietijoje šiuo metu sudaro atitinkamai 78 ir 83 metus ir toliau ilgėja. **Inf.**

Žinios iš Lietuvos

LIETUVOS AMBASADA NATO PATIKĖTINĖ

Lietuva nusprendė dar dvejiems metams pratęsti NATO ryšių ir tarpininkavimo ambasados Ukrainoje veiklos vykdymą, kuris truks iki 2018 metų pabaigos. Pagrindiniai NATO ryšių ambasados uždaviniai yra skleisti informaciją apie Aljanso veiklą ir vykdomą politiką, organizuoti šviečiamojo pobūdžio renginius, bendradarbiauti su vietos žiniasklaida, valdžios institucijomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis. Lietuvos at-

stovybė Ukrainoje šią veiklą vykdo nuo 2015 m. sausio 1 d. Per beveik dvejus metus ambasados ir Lietuvos institucijų pareigūnai dalyvavo 78-iose su saugumo politika ir NATO klausimais susijusiose veiklose Ukrainoje, iš kurių 38-ias pasiūlė ir organizavo pati ambasada. Lietuva NATO ryšių ir tarpininkavimo ambasados veiklą 2013-2014 m. vykdė Švedijoje, 2011-2012 m. – Gruzijoje, 2009-2010 m. – Moldovoje ir 2004-2010 m. – Gudijoje.

CEPELINAMS BULVIŲ UŽTEKS

Lietuvoje laukai tuštėja, derlius keliauja į aruodus. Dar ne visas šių metų bulvių derlius pasvertas, kiek bulvių užaugino šalies ūkininkai, paaiškės vėliau. Šiomet bulvių laukai sumažėjo iki 13,000 ha, o dar 2011 metais bulves buvo sodinamos daugiau kaip 21,000 hektarų plotuose. Tiesa, mažėjantys bulvių laukai tušti nebūna. Kasmet vis labiau didėja svogūnų, morkų, baltagūžių kopūstų ir burokėlių plotai. Lyginant su ankstesniais metais, auginamų daržovių pasėliai padidėjo 27 šalies savivaldybėse iš 51. Žemės ūkio

informacijos ir kaimo verslo centro duomenimis, pastaraisiais metais perdirbimui iš Lietuvos augintojų superkama apie 15,000 tonų bulvių. Didžiąją dalį šio kiekio sudaro vėlyvosios veislės bulvės. Kasdieniniam vartojimui iš Lietuvos augintojų per metus nuperkama dvigubai daugiau bulvių. Kasdieniniam vartojimui antrąją duoną vadinamų daržovių pernai supirtka beveik 34,000 tonų. Šiuo metu šviežių bulvių kilogramo kaina parduotuvėse svyruoja nuo 0,13 iki 0,21 euro.

ATNAUJINAMAS VILNIAUS ORO UOSTAS

2017 m. vasarą vyksianti Vilniaus oro uosto orlaivių kilimo ir tūpimo tako rekonstrukcija bendrovei kainuos beveik 25 mln. eurų. Pirmojo rekonstrukcijos etapo darbai – orlaivių kilimo ir tūpimo tako signalinių žiburių sistemos ir pirminių grandinių pertvarkymas – bus pradėti jau po kelių savaičių. Juos planuojama baigti per devynis mėnesius.

Pagrindiniai atnaujinimo darbai bus atliekami nuo kitų metų liepos 14 d. iki rugpjūčio 17 d. Jau sekančią – rugpjūčio 18 dieną orlaivių kilimo ir tūpimo takas turėtų veikti. Tuo metu Vilniaus oro uostas skrydžių nepriims. Šių darbų vertė – 24 mln. eurų. Konkursas pagrindinių darbų rangovui pasirinkti jau paskelbtas.

BIRŠTONO KURORTE GAUSĖJA LANKYTOJŲ

Naujausias Birštono sveikatos ir poilsio centras *Vytautas Mineral Spa*

Birštone rugsėjo mėnesio viduryje duris atvėrė naujausias poilsio ir sveikatos centras *Vytautas Mineral Spa*. Prieš tris dešimtmečius suprojektuota ir pradėta statyti vandens ir purvo gydymo ilgai laukė sumanių architektų ir statybininkų rankų. Šie apleistą statybą prikėlė naujam gyvenimui. Panemunės pušnyuose 9 ha plote pastatytas naujasis šiuolaikinis sveikatos centras gali priimti 350 gyventojų. Jų paslaugoms 3

sporto salės, vandens baseinai su įvairia įranga, restoranas, puikios erdvės aktyviam poilsiui. Šiuo metu Birštone veikia 6 viešbučiai ir 3 svečių namai, gydyklos ir sanatorijos. Juose gausėja lankytojų ne tik iš Lietuvos, bet ir Vokietijos, Danijos, Ukrainos, pastaruoju metu ir iš Estijos. Per šiuos metus I pusmetį registruota daugiau kaip 40,000 lankytojų – gero kai daugiau nei ankstesniais metais.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

LIETUVOS SKAUTIJOS ISTORIJA DAILININKO KŪRYBOJE

Parašėm puslapį istorijoj, parašėm...

Tokio gražaus ir švento greitai gal nebus.

Net patys stebimės nuo kalno atsigręžę,

Su ašarom užversdami tuštėjančius lapus...

Leonas Milčius

Ona VOVERIENĖ

Vienas iš tokių mūsų tautos istorijos puslapių buvo Lietuvos skautijos, įsteigtos 1918 metais ir subūrusios savo gretose per 100,000 anos, nepriklausomos tarpukario Lietuvos, berniukų ir mergaičių, veikla. Jie buvo mokomi tarnauti doros, teisingumo, pareigos Tėvynei ir atsakomybės už savo tautą, šeimą ir valstybę idealams su šūkiu *Dievui, Tėvynei, artimui*. Tas puslapis buvo žiauriai išplėstas iš Lietuvos istorijos raudonojo okupanto 1940 metais. Skautų vadai, kurie nespėjo pasitraukti į Vakarus, buvo ištremti, daugelis jų nukankinti kalėjimuose. Tokio pat likimo susilaukė ir jaunieji skautai, dalis kurių, nesusitaikę su tuometinės Lietuvos kariuomenės vadų išdavyste, buvo žiauriai nukankinti NKVD dar iki karo; daugelis skautų tapo Lietuvos nepriklausomybės gynėjais Lietuvos partizanų gretose ir žuvo, įrašę savo vardus į Lietuvos karžygių martirologą.

Dabar šis Tautos istorijos puslapis atgimė dailininko Antano Rimanto Šakalio mažosios grafikos – pašto vokų cikle „Lietuvos skautijos istorija“ (2016). Jame 30 vokų. Šis mažosios grafikos ciklas skirtas Lietuvos skautijos šimtmečiui (1918-2018) pažymėti. Visi vokai – ne tik vaizdo ženklai, bet ir dokumentiniai įrašai prie jų. Pirmajame voke rašoma, kad kiekvieno mėnesio 1 d. skautams bus skirtas vokas. Pirmasis – Skautijos šimtmečio ženklo konkurso laimėtojos Sigitos Penikas grafinis ženklas (Tauro tuntas, Niujorkas, JAV). Voko viršuje įrašas – „Skautija – patriotinio jaunimo kalvė. Visų valstybių prezidentai yra skautų vyriausieji vadai, nes skautų šūkis: „Dievui. Tėvynei. Artimui.“ atspindi ir tvirtina vieningos ir nepriklausomos valstybės dvasią. Kiekvienoje mokykloje turi būti po skautų tuntą su savo vėliava, uniforma ir tradicijomis. Kur mokykloje yra skautų tuntas, nėra patyčių ir narkotikų.

Antrajame voke – Lietuvos skautų judėjimo įkūrėjo, karininko, JAV lietuvių visuomenės veikėjo, publicisto Petro Jurgėlos (1901.09.30 – 1992.02.19) portretas. Lietuvoje skautai savo veiklą pradėjo lapkričio 1 d. Kiti vokai skirti lordo R.Baden-Powell, skautų judėjimo pasaulyje pradininko portretas ir skautijos istorijai, tradicijoms ir asmenims,

susijusiems su skautybe.

Dailininko Antano Rimanto Šakalio mažosios grafikos ciklo apie Lietuvos skautiją pasirodymas – tai varpo, jau pradedančio skambėti, dūžis. Iki šiol pasirodydavęs vienas kitas skautų vadų straipsniukas Lietuvos viešojoje spaudoje kaip mat nuskęsdavo į spengiančią tylą. Savo laiku filosofas Friedrich Nietzsche rašė, kad ateis pasaulyje ta valanda, kai žmonijai pačia svarbiausia problema taps jaunųjų kartų auklėjimas. Lietuvoje, atrodo, ta valanda jau atėjo – dorovinis liaudies (jokiu būdu jos negalima priskirti tautai! – O.V.) nuosmukis, paskatinamas dar ir iš Seimo gerokai nusenusių socialdemokratių, pasiekė jau liūno dugną: nuolat kaitaliojami kaip suplyšusios pirštinės seksualiniai partneriai, skleidžiami ir šlovinami seksualiniai iškrypimai, žudomi ir mėtomi nuvalkiotų gegučių nelaimingi vaikai – jų Lietuvoje jau per 4,000 vaikų globos namuose; emigracija, nenorint sąžiningai dirbti Lietuvoje, o ieškant sotesnės duonos ir malonumų, kitų tautų sukurtos gerovės – tai tautos merdėjimo ir žūties daigai, kurių normalioje valstybėje neturėtų būti.

Lietuvos kūrimą būtina pradėti iš naujo, idėjų ir stiprybės semiantis nuo pat jos kūrimo pradžią 1918 m. Vėl grįžti prie jaunosios kartos dorinio, tautinio ir patriotinio ugdymo, buvusios lietuviškos tautinės mokyklos kūrimo, kuri tuo metu jau buvo savo pagrindais ir patriotiškų šalies piliečių ugdymu toli pralenkusi daugelį Europos valstybių, kultūrinėmis šaknimis įaugusi į savo gimtąją tautinę dirvą, o šakomis – įgyvendinusi kilniausius Europos pedagogikos laimėjimus, tarp jų ir skautiškąją Europos jaunųjų kartų auklėjimo sistemą.

Skautijos pradininku laikomas Didžiosios Britanijos pulkininkas lordas R.S.S. Baden Powell. Britų-būrų karo Afrikoje metu, kai anglai buvo apsupti priešų jų tvirtovėje Mafekingė (1899-1900), R.S.S. Baden-Powell surinko 12-16 metų berniukų būrį, įkūrė savanorių skautų kuopą, juos apmokė žvalgų, ryšininkų tarp kariuomenės dalinių ir sanitarų veiksmų, ir, kalbama, padedant tiems berniukams-skautams, britai laimėjo karą. Lordas R. Baden-

Lordas R.S.S. Baden-Powel, pasaulio skautijos judėjimo pradininkas, ir Juliette Gordon Low, mergaičių skaučių judėjimo steigėja JAV

Lietuvos II tautinė skautų stovykla Aukštojoje Panemunėje 1938 m.

Powell vėliau parengė skautų ugdymo programą, ir jau 1907 m. organizavo pirmąją skautų stovyklą. Joje dalyvavo 20 berniukų. 1909 m. lordo Baden-Powell sesuo įsteigė ir mergaičių skaučių organizaciją, ugdomą pagal tą pačią skautų programą. Skautų idėjos greitai paplito visame pasaulyje. 1920 metais Londone buvo organizuotas pasaulinis skautijos suvažiavimas. Tais pačiais metais buvo įsteigtos tarptautinės skautų ir tarptautinė skaučių organizacijos. Jos jungė 30 milijonų skautų ir skaučių visame pasaulyje.

Lietuvoje pirmasis skautų sąskrydis, surengtas visuomenės veikėjo Petro Jurgėlos pastangomis, įvyko 1918 m. lapkričio 1 d. Petras Jurgėla tapo ir pirmuoju Lietuvos skautų vadovu. Šią veiklą pertraukė II Pasaulinis karas. Iš šalies pasitraukę skautų vadai 1945 m. atkūrė Lietuvos skautų sąjungą (LSS) Vokietijoje, LSS turėjo skyrius Vokietijoje, Australijoje, JAV, Kanadoje.

Dar Lietuvoje buvo leidžiamas LSS žurnalas *Skautų aidas* (1923-1924 m. Šiauliuose, nuo 1924 m. Kaune). 1932-1935 m. *Skautų aidas* turėjo tris priedus: *Skautų vadas*, *Skautų aidas mūsų mažiesiems* ir *Skautybė* (1936-

1940) Redaktoriai: I. Tomašauskas (1923-1924, 1927); V. Čechėta (1924-1925), V. Baniulis (1926). J. Merkys ir E. Zabarauskas (1928-1929) ir A. Saulaitis (1929-1940). Prasidėjus sovietinei okupacijai *Skautų aidas* buvo leidžiamas Vokietijoje, (1946-1948, red. A. Krausas), 1950 m. perkeltas į Kanadą (red. S. Kairys, 1951-1956; Č. Senkevičius, 1956-1963; A. Saulaitis, 1964-1970; J. Toliušis, 1970-1973; A. Namikienė, 1974-1975 ir nuo 1999 iki šiol; A.V. Saulaitis, 1981-1999).

Lietuvoje *Skautų aidas* buvo atkurtas 1990 m. Klaipėdoje. Ėjo kaip mėnraštis 1990-1991 (red. V. Kudarauskas). Vėliau dėl įvairių aplinkybių nustojo eiti. Atgaivintas 1994 m. Vilniuje (red. R. Tupčiauskas (1994-2007), nuo 2007 – J. Astrauskaitė).

Taigi, Lietuvos skautijos tyrinėjimai, paskatinti mažosios grafikos – Lietuvos skautijos istorijos vokų ciklo, manau, prasidės ir įgis pagreitį, į tą veiklą įsijungus visuomeninėms organizacijoms.

Tikimės, kad ir dailininkas Antanas Rimantas Šakalys iki Lietuvos skautijos šimtmečio šį ciklą papildys naujais siužetais. Linkime sėkmės!

Skautai pradeda naujus darbo metus

Spalio 1-ąją, šeštadienį, prasidėjo naujas skautiškos veiklos sezonas Toronte. Ta proga Our Lady of Peace mokykloje (70 Mattice Ave., prie Bloor ir Kipling sankryžos), kur visus metus kas antrą šeštadienį 12.50 v.p.p. renkasi skautai, vyko iškilminga sueiga. Jos pradžioje s. Vida Skilandžiūnienė, Toronto Šatrijos tunto tuntininkė, ir ps. Andrius Utz, Rambyno tuntininkas, pasveikino visas seses, visus brolius, vadovus, tėvelius, sugrįžusius vasaros atostogų ir įvairių užsiėmimų. „Tikiuosi, kad smagiai prabėgo stovykla, ir grįžote pasisėmę šviežių skautiškų žinių bei sukūrę naujų draugysčių. Šiandieną prasideda naujas skautiškos veiklos sezonas Toronte. Tad grįžtame į įprastą vėžes. Skautaukime toliau!“ – kvietė s. Vida

Skilandžiūnienė.

Buvo pristatyti Šatrijos ir Rambyno tuntų paskirti vadovai. Baigusieji draugovių atitinkamą programą ir aktyviai lankiusieji sueigas skautai ir skautės buvo pakelti į aukštesnes draugoves.

Kun. Aurelijus Kasparavičius buvo pakviestas sukalbėti maldą. Po to giedojome Lietuvos himną, kuriuo ir baigėme pirmąją sueigos dalį.

Tada kiekviena draugovė išsiskirstė atskiram darbui, kur visi buvo supažindinti su šių metų draugovės programa, ir skautai pradėjo ruošti jų patyrimų laipsnių gavimui šį sezoną. Patiems mažiausiems liko laiko ir žaidimams.

Kviečiame jaunimą ateiti į minėtą mokyklą ir tapti skautais, jeigu dar nespėjo to padaryti. Priimami vaikai nuo 4 metų amžiaus. Kita skautų sueiga vyks spalio 15 d.

S. Mindaugas Leknickas

Skautai pradeda naujuosius darbo metus

Ntr. A. Utz

Visuotinis nepastovumas

Kaip atsirado ir ką tai reiškia? - klausia *Globe and Mail*

korespondentas Mark MacKinnon

Vasarai pasibaigus, tarsi ramiau. Pastarosiomis savaitėmis nebuvo ypatingų išpuolių kitur, bet Sirijoje vis vyksta žiaurus karas. Nejauku, kaip greit priprantame prie žinių apie šaudymus, sprogdimus, žudynes, gal net tyliai pagalvodami – gerai, kad ne pas mus...

Kadaise lietuviškoje spaudoje užtiktas ironiškas pasakymas, kad Lietuvoje politinė padėtis - "stabiliai nepastovi". Po vasaros įvykių, atrodo, kad taip galima sakyti apie visą pasaulį. Vyr. tarptautinės politikos korespondentas Mark MacKinnon *Globe and Mail* dienraštyje liepos 23 d. apie tai rašo apžvalgoje *Global instability – It's All Connected* (Visuotinis nepastovumas – viskas susiję).

MacKinnon praneša, kad istorikės Margaret MacMillan nuomone, dabartinę pasaulinę būklę galima vadinti "nestabilia", kaip ir XX šimtmečio prieškariais. Ateities istorikai vertins šiandienos vadovus pagal jų pastangas arba malšinti siaučiantį neramumą, arba pasinaudoti šio laikotarpio chaosu.

Autoriaus teigimu, retai pasaulis taip šėlsta. Įvykiai ir jų aprašymai žiniasklaidoje žaibiškai susilieja. Karas Sirijoje gimdo pabėgėlių antplūdį, kuris Europoje žadina dešiniųjų politikų aršumą. Po sunkvežimio išpuolio Prancūzijoje sekė policijos šaudymai Louisiana valstijoje (JAV). Tada žudikas su kirviu Vokietijoje užmušė penkis žmones traukinyje. Po to – šaudymas Vokietijoje, Miuncheno prekybos centre. Tuo pačiu laikotarpiu žinias apie "Brexit" - Britanijos išstojimą iš ES nustelbė bandytas perversmas Turkijoje.

Atrodytų, kad tai – nesusiję įvykiai. Tačiau kas jungia britus, balsavusius už išstojimą, su turkais, kurie demonstravo už kritinės padėties tvarkos pratęsimą? Visus sieja nepasitenkinimas esamos santvarkos rezultatais.

Balsai už "Brexit" kilo iš mažų miestų ir miestelių Anglijoje, vietovių, kur globalizacija neigiamai paveikė gamybą. Prisidėjo konkurencija iš darbo ieškančių Rytų Europos emigrantų bangos. Turkijos valdančios partijos rėmėjai daugiausia yra neturtingi,

imigracijai, atvirai visuomenei. Bendruomenės skaldosi į gentis: Britanijoje – tai "Brexit" palaikantys ir jo priešininkai; Turkijoje Erdogan arba Guleno (nepavykusio perversmo įkvėpėjo) sekėjai. Beveik visur brėžiama linija tarp imigrantų ir vietinių (krašte gimusių): juodų ir baltų, mūsų ir jų. Ir tos gentys pradeda vienos kitoms prieštarauti.

Grįžtant prie prof. MacMillan, jos manymu, ateities istorikai matys 2001 rugsėjo 11 d. išpuolius JAV kaip nepastovumo laikotarpio pradžią, po jų prasidėjus vadinamam karui su terorizmu – įskaitant JAV įsiveržimą Irakui. Katalizatoriumi ji vadina 2008 m. finansinę krizę. Ji teigė, kad nors kraštų ekonomika kiek atsigavo, gyventojai prarado pasitikėjimą savo finansiniais vadovais, pradėjo jausti, kad niekas nekreipia dėmesio į jų poreikius, ir tai gali būti pavojinga nuotaika.

Ekonominė suirutė padeda grupėms, kaip ISIS, pritraukti narius savo reiškiamą neapykantą ir kraštutinėmis pažiūromis. Todėl populiarėja žmonės kaip D.Trump ir Prancūzijos M. Le Pens, kurie ragina statyti sienas. Radikalumas plinta, kai vyriausybės nebepali įgyvendinti savo gyventojų lūkesčių dėl geresnio gyvenimo lygio. Kito tarptautinės ekonomikos žinovo Sinan Ulgen teigimu, atrodo, kad pasaulis pasiekė kritinį tašką, susidarius pakankamai didelei miniai žmonių, praradusių galimybę pasinaudoti globalizacija, technologija, laisva prekyba – ir todėl pradėjo veržtis į paviršių dabartinio nepastovumo srovė.

Jo nuomone, JAV neteko pasaulinio autoriteto po įsiveržimo į Iraką ir 2008 m. finansinės krizės, prarado pasaulinės policijos vaidmenį. Smurtui plintant ir D. Trump esant respublikonų partijos kandidatui į prezidentus, nukentėjo JAV

Į Europos valstybes 2015-16 metais atvyko daugiau kaip 1mln. pabėgėlių iš karo apimtos Sirijos ir ekonominių migrantų iš Afrikos

konservatyvūs ir religingi, ir nors prezidentas Erdogan yra kaltinamas dėl represijų ir korupcijos, jie vertina jo vargingas šaknis ir jo pasipriešinimą netikintiems turtuoliams. MacKinnon nuomone, IS išpuoliai Europoje ir racizmu grįsti susišaudymai JAV yra panašūs tuo, kad jų vykdytojai išgyvena visišką nevilgtį.

Žurnalistas MacKinnon straipsnyje cituoja Kanados prekybos ministerės Chrystia Freeland žodžius Londone liepos mėnesį, kai ji kalbėjo apie "Brexit". Ji teigė pastebėjusi visame pasaulyje daugėjančius "deglobalizacijos" požymius. Vakarų valstybėse vyksta aiškus pasipriešinimas tarptautinei prekybai,

kaip pavyzdingo kapitalizmo ir demokratijos siekėjo įvaizdis. Senoji pasaulio santvarka braška. JAV vadovauta ir prižiūrima globalizacija dabar yra laikoma nepasisekusia. Visame pasaulyje žmonės ieško saugumo savo "gentyse".

Apžvalga baigiama prof. MacMillan įžvalgomis. Neramiais laikais žmonės atsisuka į savus, jaučia didesnę savitarpio supratimą. Deja, tuo pačiu visi "kiti" tampa priešais. Tai atsitiko Vokietijoje XX š. antrame ir trečiame dešimtmetyje, taip pat ir kitur. Kaip ir per penkias savaites prieš I Pasaulinį karą, visų būklė gali keistis itin greitai.

Spaudai paruošė R. Jonaitienė

Kanados įvykių apžvalga

ANGLIES DIOKSIDO MOKESČIAI

Nepritare Justin Trudeau anglies dioksido mokesčiams, iš posėdžio spalio 2 d. išėjo Saskatchewan, Newfoundland ir Nova Scotia atstovai.

Federaciniame plane nustatytas pradinis mokestis \$10 už toną anglies dioksido nuo 2018 m. Mokestis didės po \$10 kasmet, kol 2020 m. pakils iki \$50.

Saskatchewan premjeras Brad Wall teigia, kad toks planas yra nepagarba, ir ap-

kaltino J. Trudeau nesilaikant pažado bendradarbiauti su provincijomis anglies dioksido mokesčių klausimu. "Ši nauja mokesčių sistema griauja mūsų ekonomiką," – teigia B. Wall. Vidutinei Saskatchewan šeimai tai kainuos \$1,250 per metus.

Kitos provincijos, išskyrus anksčiau minėtas, naujiems mokesčiams per daug neprieštarauja.

NAUJAS ANGUS REID INSTITUTO TYRIMAS

Nors praeitą gruodį žiūrint į Kanados premjerą, oro uoste sutinkantį karo pabėgėlius iš Sirijos, tarsi susidarė nuomonė, kad visi kanadiečiai naujai atvykstančiųjų atžvilgiu yra nusiteikę kaip jis, tačiau *Angus Reid* instituto neseniai atliktas tyrimas parodė, kad taip nėra.

Kalbant apie pagalbą imigrantams, dauguma kanadiečių nurodo pirma norintys stiprinti savo šalies ekonomiką, o ne spręsti krizės ištiktų žmonių visame pasaulyje problemas.

Kalbant apie daugiakultūriškumą, daugiau kaip du trečdaliai kanadiečių norėtų, kad mažumos pasistengų kaip

galima greičiau įsilieti į Kanados gyvenimą. Jie visai nepritaria kultūrinių skirtumų skatinimui, kurio dėka bendruomenės stengiasi išsaugoti savo kalbą ir tradicijas. (Beje, JAV tam pritaria maždaug pusė gyventojų). Kai kurie kanadiečiai net yra susirūpinę, kad dėl imigrantų kenčia šalies teisės saugos sistema, šeimos gyvenimas, mokslas ir švietimas bei saugumas.

Tačiau tikrovė yra tokia, kad į Kanadą ir toliau atvyks daug imigrantų, kurie, planuojama, padės gyvuoti šalies ekonomikai ir patenkins senstančios visuomenės poreikius.

MOTERS ISTORIJS MĖNUO

Spalio 1 d. Kanados premjeras Justin Trudeau paskelbė pareiškimą dėl prasidėjusio *Moters istorijos* mėnesio.

"Kviečiu visus kanadiečius nuo Rytų iki Vakarų švęsti šį mėnesį, kurio tema "Jos dėka" suteiks galimybę sužinoti, kokią didelį įnašą mūsų plačiai šaliai padarė moterys", – sakoma premjero pareiškimė. – "Kanados vyriausybė pasirinko moters ir vyro teisių suliginimą savo svarbiausiu uždaviniu. Sudarėme pirmąją

vyrų ir moterų vyriausybę, paskyrėme pirmąją moterį - vyriausybės rūmų vadovę. Mes pritariame Jungtinių Tautų *HeforShe* akcijai. Turiu garbės būti šios akcijos jaunimo atstovu. Atkreipdami dėmesį į tai, kaip moterys formuoja mūsų gyvenimus, mes galime įkvėpti dabartinę ir būsimas kartas tęsti kovą už visuomenę, kurioje visi žmonės jaučiasi turintys vienodas galimybes pasiekti savo tikslus".

KO MOKYSIS KANADOS MOKINIAI?

Kanados mokiniai šiais mokslo metais sužinos apie mokyklas, kurios priklausė šventovėms ir kuriose mokėsi bei gyveno indėnų vaikai, daugiausia našlaičiai. Tai vadinamosios *residential schools*. Mokiniai girdės apie fizinę ir seksualinę prievartą, apie tai, kaip iš indėnų vaikų buvo atimama jų kultūra ir kalba. Tai patvirtino Tiesos ir susitaikymo komisija (*Truth and Reconciliation Commission*) šių metų birželio 2 d.

To jau buvo mokoma Kanados šiaurėje ir kitur, kur dauguma mokinių turi tiesioginį ryšį su šia istorija, nes tai – jų tėvų, senelių ar kitų giminaičių patirtis. "Mūsų tikslas yra, kad

užaugę dabartiniai mokiniai taptų jautriais piliečiais, toliau kurdami ateitį šalies, kuri išgyveno tokią istoriją", – sakė Brad Burns, Highlands mokyklos Edmontone direktorius. – "Tikslas yra pripažinti, kad vaikai buvo skriaudžiami, kad jų gyvenimai buvo neigiamai paveikti ar sulaužyti, ir suprasti, kad mes nieko pakeisti negalime, bet mes galime mokyti ir padėti savo bendruomenės vaikams".

Požiūris į tokį mokymą skirtingose provincijose skiriasi: Quebec provincijoje šios istorijos mokymas yra dar tik planuojamas, o Nova Scotia mokyklose jau įtvirtintas.

Pagal Kanados spaudą parengė **Rima Žemaitytė-De Iuliis**

Graži rudens šventė Montrealyje

Šv. Elžbietos draugija šventė ne tik savo globėjos šventę, 97 metų draugijos jubiliejų, bet ir narių bei svečių rudens ir žiemos gimtadienius. O jų buvo nemažai. Sveikinimų sulaukė (1-a eilė iš k.) Patricia Pilat, Lucy Mikalajūnienė, Carol Grigelienė, Roma Lietuvninkaitė-Pingitore, Jennie Benienė, Sofija Skučienė, Joana Blauzdžiūnienė, Frances Ziziūnaitė-Engel; (2-a eilė iš k.) Lucas Kostka, Ken Porter, Romas Verbyla, Alfred Pališaitis, Joana Adamonytė Ntr. V. Lietuvninkaitės

Padangėje balionai

High River balionų festivalis

Marilyn, sūnus Michael ir brolienė Irena Shukys nuvažiavo į High River, Alberta (40 km į pietus nuo Kalgario), į oro balionų (*Hot Air Balloon*) festivalį, kuris vyko šių metų rugsėjo 24-25 dienomis. Tarp 25 karšto oro balionų pilotų buvo ir vienas lietuvis. Deja, jiems neteko su juo pasimatyti, bet balionas buvo įspūdingas, tautinių spalvų. Festivalis buvo suorganizuotas pakelti žmonių ūpiui, prisimenant 2015 m. potvynį. Vakare viskas buvo apšviesta ir labai gražiai atrodė.

Elvyra Krausienė, Kalgaris

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.15%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.15%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintančios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 1.90%
1 m. term. indėliai 1.90%	2 metams 2.05%
2 m. term. indėliai 2.05%	3 metams 2.55%
3 m. term. indėliai 2.55%	4 metams 2.70%
4 m. term. indėliai 2.70%	5 metams 2.80%
5 m. term. indėliai 2.80%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

AKTYVAI VIRŠ 115 MILIJONŲ DOLERIŲ

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

2015 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **18%** Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams **9%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Garbės stalas per šv. Elžbietos šventę. Sėdi (iš k.) kleb. Paulius Mališka, kun. Joseph Powers, kun. Feliksas Jucevičius, Julija Adamonienė ir Joana Blauzdžiūnienė. Stovi draugijos komitetas: (iš k.) vicepirmininkė Julie Bernotienė, išdininkė Nijolė Šukienė, pirmininkė Antoinette Brilvičienė, vicepirmininkė Helen Valiulienė ir sekretorė Vida Lietuvninkaitė.

Ntr. Pat Pingitore

Spalio 2 dieną Montrealyje Šv. Kazimiero parapijoje buvo surengti Šv. Elžbietos draugijos, vienos iš seniausių lietuvių katalikiškų organizacijų, metiniai pietūs. Mišiose ir vaišių metu buvo paminėtos šios draugijos 97-osios metinės bei draugijos narių ir svečių gimtadieniai, švenčiami ši rudenį ir žiemą.

Parapijietė Julija Adamonienė šv. Elžbietos šventės proga iškepė lietuvišką pyragą *ežiuką*

Ntr. V. Lietuvninkaitės

Kviečiame į koncertą ir repeticijas

Prabėgusios vasaros šiluma dar jaučiama ir šiandien, tačiau grupės „Daina“ vadovė Lilija Turūtaitė ir choristai jau kibo į darbą. Planų ir svajonių daug – nėra laiko ilsėtis. Pradėta nuo naujų dainų, kurias per vasarą parinko ar sukūrė vadovė Lilija, mokymosi. Ir visai nesvarbu, kad daugeliui dainininkų amžius skaičiuojamas aštuoniais ar netgi devyniais dešimtmečiais, tačiau visų širdyse karštai plaka poreikis būti kartu, dainuoti tiems, kam dar svarbi lietuviška daina. Kartu visi džiaugiasi ir dėkoja TLPK valdybai ir „Vil-

nus Manor“ administracijai už suteiktą galimybę rinktis į repeticijas šių rūmų salėje. Norėtusi grupėje matyti ir naujų veidų, todėl vadovė kviečia visus galinčius ir norinčius dainuoti įsijungti į mūsų draugišką grupę. Kartu norime pakviesti į pirmąjį šio sezono koncertą „Rudens spalvos“ Toronto Lietuvių Namuose lapkričio 13, sekmadienį, 2 v.p.p., atsinešant gerą nuotaiką ir svajones nors mintimis nuklysti į mūsų gimtąją Lietuvą.

Laimutė Šimukėnienė

SUDBURY, ON

• Rudeninis susitelkimas su Mišiomis Sudbury apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje spalio 22, šeštadienį. Susitelkimą ves kun. Vytautas Staškevičius. Išpažinčių bus klausoma nuo 2.30 v.p.p., o Mišių pradžia – 3 v.p.p.

SAULT STE. MARIE, ON

• Rudeninis susitelkimas su Mišiomis Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje spalio 23, sekmadienį. Susitelkimą praves kun. Vytautas Staškevičius. Išpažinčių bus klausoma nuo 1.30 v.p.p., o Mišių pradžia – 2 v.p.p.

LONDON, ON

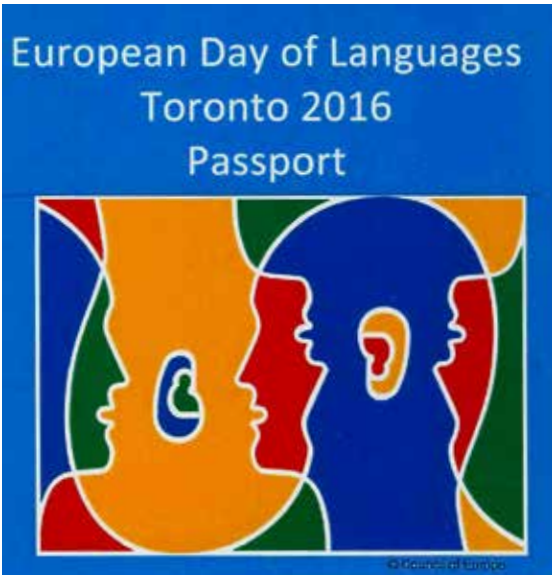
- Sunkiai serga mūsų parapijietis Edmundas Albrechtas. Prašome visus savo maldose jį prisiminti.
- Dėkojame Dievui, kad mūsų tarybos narys prof. Romas Mitalas po stipraus širdies priepuolio atsigavo ir džiaugiamės, kad vėl toliau uoliai eina savo pareigas.
- Sekmadienį ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.
- Spalio 16, sekmadienį, Mišios bus už a.a. Aldoną ir Birutę Dragunevičiūtes.

Europos kalbų diena-2016 Toronte

Rugsėjo 23 d. Toronte vyko Europos kalbų diena, kurią šiais metais rengė Eunic Canada, Alliance Francaise de Toronto, Goethe-Institut Toronto, Istituto Italiano di Cultura, Instituto Camões, Spanish-Centre. Kaip kasmet, vyko žaidimas *Bingo*, kuriame dalyvavo į paskaitas nepakliuvusieji dėl per didelio lankytojų skaičiaus, o žaidimą laimėjusieji gaudavo dovanų. Kiekvienas dalyvis turėjo galimybę laimėti pasirinktos kalbos pamokų už \$200.

Lankytojai, daugiausia kalbininkai ar tiesiog kalbomis besidomintys torontiškiai, tarp kurių nemažai poliglotų, šiais metais Italų kultūros centre galėjo susipažinti su 12 Europos kalbų, tarp kurių buvo ir švedų, suomių, vengrų, bei jau ketvirtį metų – lietuvių. Tačiau šiais metais kalbų dienos nebekalbėjo nei estų, nei latvių kalbomis.

Kaip kasmet, į lietuvių kalbos paskaitas susirinko gausus torontiškių būrys, daugiausia – kitomis Europos kalbomis kalbantys žmonės: nemažai slavų, germanų bei romaniškomis kalbomis kalbančiųjų norėjo sužinoti, kuo ypatingas būtasis dažninis laikas bei įvardžiuotiniai būdvardžiai, nes dažnas, kuris bent kiek domėjosi lietuvių kalba, žino, kad kalbininkai tai įvardija kaip ypatingas formas, būdingas tik vienintelei mūsų kalbai. Kadangi Vilniaus universiteto lituanistės Meilutė Ramonienė ir Loreta Vilkenė, lankydamosios Kanadoje, dovanų paliko dėžutę lietuviškų saldainių, kurių pavadinime – įvardžiuotinis būdvardis – "Senasis Vilnius", tad nuo jų ir pradėjau pasakoti apie įvardžiuotinius būdvardžius. Paragavę lietuviško saldumyno,

Kiekvienas Europos kalbų dienos dalyvis gavo "pasą", kuriame žymima, kokių kalbų paskaitose jis dalyvavo

kalbos gramatiką, bei pripažinę: „sunku, bet įmanoma“, jie norėjo žinoti, kodėl tokia maža tauta kalba tokia sena ir kalbininkams svarbia kalba ir kokios yra priežastys, kad ji nepasikeitė tiek daug, kaip kitos indoeuropiečių kalbos. Pradėjus pasakoti, kodėl išsaugojome senąsias formas, teko paminėti ir Lietuvos – Lenkijos sąjungą, ir caro priespaudą, ir tada rusė Irina iš Maskvos pasidomėjo, ar mums buvo leidžiama kalbėti lietuviškai Tarybų Sąjungos laikais, nes ji girdėjusi, kad rusai buvo uždraudę Pabaltijo žmonėms jų gimtąsias kalbas. Išgirdusi "ne,

Įvardžiuotinių būdvardžių mokymasis prasidėjo lietuviškų saldainių "Senasis Vilnius", kurių pavadinime yra tokia gramatinė forma, ragavimu

visi turėjo jį apibūdinti lietuvišku būdvardžiu iš žodyno bei padaryti jo įvardžiuotinę formą. Nebuvo lengva, bet buvo skanu, o ir patys saldainiai buvo sutikti ovacijomis bei fotoaparatu blykstėmis. Paskaitos dalyviai labai noriai, naudodamiesi paruošta medžiaga, atsakinėjo į klausimus ir kalbėjosi tarpusavyje lietuviškai, o, supažindinti su lietuvišku raidynu, pabandė rašyti diktantą, asmenuoti veiksmažodžius bei nustatyti jų asmenuotę (tam padėjo lietuviškasis *valio*) ir išmokti pažinti informaciją, esančią žodyne. Šį kartą geriausiai lietuviškus žodžius tarti sekėsi italei Vandai ir rusei Irinai. Viena čekė atpažino savo raidyno raides *č, š, ž*, ir teko aiškinti, kaip jos atsirado mūsų žodyne. Kiti niekaip nesuprato, kodėl lietuviams reikia raidžių *y* ir *į* bei *ū* ir *ų*, jeigu jų žymimi garsai yra visiškai vienodi, kodėl žodyje *bėgi* ir *keliu* raidė *i* žymi vienur garsą, o kitur – ne. Vienus domino, kaip žinoti, kodėl toje pačioje šaknyje *d* virsta į *dž*, kiti klausė, ar nepainu pavardžių priesagos, ar lietuvių kalboje yra dviskaita bei bendroji giminė. O viena iš paskaitoje dalyvavusių dviejų lietuvių nustebo, kad žodis *bliūdas* yra slavų kilmės.

Tokios paskaitos yra skiriamos norintiesiems susipažinti su jiems nežinoma kalba, tačiau lietuviškai paskaitę, parašę bei pakalbėję ir išgirdę atsakymus į klausimus apie lietuvių

nespėjo“, ji nusišypsojo ir pridėjo: „Maskvoje tarybiniais laikais buvo delikatesų parduotuvė, kurioje pardavinėjo lietuviškus maisto produktus, bet ne visi galėjo ten pirkti“...

Viena britė prašė padainuoti liaudies dainą, o portugalas sakėsi negalįs išeiti nesužinojęs apie Kryžių kalną, kurio nuotrauka buvo gramatinių užduočių fone. Slovakė Daniela norėjo žinoti, kokie lietuvių kalbos pokyčiai per pastaruosius dvidešimt metų, vengrė prašė pačiupinėti gintarinę apyrankę ir pasigyrė buvusi Vilniuje. Per tuos klausimus mano studentams beveik neliko Italų kultūros centro suruoštų vaisių. Nieko nepadarysi: arba itališkas vynas, sumuštiniai, ryžių kukuliai, vaisiai ir pica, arba lietuvių kalba...

Išėjus iš centro, jau sutemus, prie durų laukė kanadietė Diana, buvusi paskaitoje.

– Norėjau dar paprašyti, kad kitą kartą parodytumėte lietuvių tautinius drabužius, – ištarė.

Nors šio renginio pagrindiniams organizatoriams iš Goethe instituto esu pažadėjusi Europos kalbų dienos dalyvius mokyti lietuvių kalbos, bet gal liks laiko ir keliems sakiniams apie mūsų kultūrą. Juk smagu, kad mes esame įdomūs kitiems.

Rima Žemaitytė-De Iuliis

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	SĄSKAITOS
1 metų "cashable" 1.30%	Taupomoji sąskaita 0.35%
1 metų 1.60%	Čekių sąskaita iki 0.25%
2 metų 1.75%	Amerikos dol. sąsk. 0.25%
3 metų 1.80%	Amerikos dol. GIC 0.50%
4 metų 2.00%	1 metų term. ind. 0.50%
5 metų 2.15%	

RRSP, RRIF pensijų fondai TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita	SUTEIKIAME
TFSA atviras, kintantis 0.85%	Studentų paskolas nuo 3.85%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis 0.85%	Asmeninės paskolas nuo 5.35%
1 metų 1.60%	Sutarties paskolas nuo 6.85%
2 metų 1.75%	
3 metų 1.80%	
4 metų 2.00%	
5 metų 2.15%	

SUTEIKIAME	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS Su nekintančiu nuošimčiu
• CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas	1 metų 2.90%
• KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas	2 metų 3.00%
	3 metų 3.00%
	4 metų 3.25%
	5 metų 3.20%
	Uždaras su kintančiu nuošimčiu 2.75%
	Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų 3.50%
	Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu 3.35%

MŪSŲ ADRESAS 3 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285) Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816	Darbo laikas: Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30 Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00 Šeštadieniais 9:00 - 1:00 Sekmadieniais 8:30 - 12:45
ANAPILYJE Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554 2185 Stavebank Rd. Mississauga, ON L5C 1T3	Darbo laikas: Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00 Sekmadieniais 9:00 - 12:30

RUDENINIS

pasiūlymas

GIC

investicijoms

tik naujiems įnašams

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.

*Pasiūlymo
laikas ribotas*

Waterside DENTAL

9th Line DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,
Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000
kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

INDIJA v dalis

Gediminas KURPIS

(tęsinys iš TŽ nr. 40)

Delawara šventovė

Udaipur, kitas didesnis miestas, į kurį važiuojame, išsidėstęs kalnuotoje vietoje palei didelį ir gražų Pichola ežerą. Jį įsteigė maharadža Udai Singh 1559 metais. Mieste ir ežero salose matosi daug gražių pastatų iš balto marmuro. Paežerę puošia didžiausias visame Rajasthane pastatas *City Palace*, kurį nuo 1568 m. per tris šimtmečius lipdė net 22 skirtingi maharadžos. Todėl ir pastato vienas galas atrodo kaip karinė tvirtovė, o kitame gale bei per vidurį – bokštelių, padailintų langų, kupolų bei kitokių papuošalų gausybė.

Tvirtovės pusėje, kur puošnius karališkus kambarius, priėmimų sales ir atvirus kiemus jungia siauri koridoriai ir statūs laipteliai, kad suklaidintų įsibrovėlius, įrengtas įdomus muziejus. Jį apžiūrėti truko gana ilgai, bet tikrai buvo įdomu. Kitame rūmų komplekso gale šiuo metu yra viešbutis, o vidurinėje dalyje, vadinamoje *Shambhu Nivas*, gyvena buvusios Mewar karalystės valdovų maharadžų palikuonys.

Vienas iš karališkųjų kambarių buvo papuoštas raudono ir sidabrinio stiklo mozaikom, kitame ypač puošni trijų šokančių povų mozaika, abi iš XVII šimtmečio. Įdomus šeštame (pačiame viršutiniame) aukšte po atviru dangumi įrengtas baseinas ir žemės sklypelis su daugeliu senų medžių aplink jį. Pasakojo, kad tai yra viršūnė natūralaus kalno, aplink kurį statė pastatą, bet ne specialiai prinešta žemės ir pasodinta medžių.

Vėliau apžiūrėjom gražų miesto

parką, kuriame praėjus palmių ir kitokių medžių alėjas atsidūrėme prie vandens lelijomis pripildyto vandens rezervuaro. Jo pakraščiuose kelios dramblių statulos, iš straublių purškiančios vandens srovę, o pačiame viduryje – keturių liūtų saugomas triaukštis fontanas su grakščia gulbe viršuje. Atrodo, indai mėgsta pabuvoti, pasivaikščioti gražiuose parkuose.

Pavakare nuvažiuojame į gražų restoraną prie ežero pavalgyti vakarienės. Prie jo ant šaligatvio pamatėme keletą kupranugarių, laukiančių savo „raitelių“ (spėju, turistų), kurie turbūt irgi į tą patį restoraną atėjo valgyti. Kalbant apie maistą Rajasthane, turiu pripažinti, kad daug patiekalų yra prisodrinti įvairiais stipriais prieskoniais. Man buvo aiškinama, kad jei užsakydamas paminėsiu, kad noriu ko nors be prieskonių, tai įbers man jų bent šaukštą, o jei nieko nesisakysiu, pripils riešukučias stipriausių.

.....

Kitą rytą išsiruošėm į Mount Abu, kur mūsų laukė *Delwara Jain* (džainistų) šventovės. Grįžęs iš kelionės paieškojau žinių apie džainistų religiją ir buvau nustebintas, kad istorikai Indus slėnio civilizacijos tyrinėjimo metu rastose terakotos (degto molio) plytelėse rado užuominų, kad džainizmas egzistavo jau X š.pr.Kr. Taip pat jis minimas ir *Vedose*.

Džainizmo pagrindas yra atsisakymas vartoti smurtinius veiksmus prieš be kokią gyvą būtybę. Jie tiki

Fontanas Udaipur miesto sode

Transportas“ laukia vairuotojų

persikūnijimu, karma ir galutiniu sieles išsilaisvinimu, pasiekus „tris brangenybes“: teisingą požiūrį, teisingą pažinimą ir teisingą elgesį. Džainistai seka mokymus 24-ų *tirthankarų* (*brastos radėjų*) – žmonių, kurie ne tik pasiekė sielos išsilaisvinimą, sugriaudami visas jų varžančias karmas, bet ir tapo pavyzdžiu bei vedliu siekiantiems dvasinio pamokymo. Iš 24 *tirthankarų*, 22 gyveno X š.pr.Kr. (atrodo, kad tai legendinės asmenybės), vienas apie VIII š.pr.Kr. ir dvidešimt ketvirtasis – V š.pr.Kr.

Mount Abu yra penkios džainistų šventovės, visos vienoje vietoje, bet statytos įvairiais šimtmečiais. Viena gražiausių, *Vimala Vasahi*, pastatyta 1031 metais. Ją statė 1,500 amatininkų ir 1,200 darbininkų. Baltąjį marmurą iš Arasoori kasyklų 14 mylių tempė drambliai ant savo nugarų. Visa tai truko 14 metų, bet kruopščiai kaltais ir plaktukais iškaltos sudėtingos figūrėlės, deivės, grojančios muzikantės ant kolonų, gaubtų lubų, sienų, arkų, altorėlių išliko iki šių dienų. Įėjęs į kiekvieną iš šių šventovių pasijauti kaip sapnų pasaulyje.

Kita balto marmuro šventovė, *Luna Vasahi*, pastatyta 1230 metais, irgi metis turi gaubtas ornamentuotas lubas,

kolonas, sienose iškaltas tirthankarų ir vienuolių figūrėlės bei 10 marmurinių dramblių. Trečia, Pittalhar Temple, pastatyta kažkada tarp 1315 ir 1433 metų ir joje galima rasti žalvario (*pittal*) skulptūrų. *Parshvanatha Temple* pastatyta 1459 metais ir paskutinioji, *Mahaver Swami Temple*, 1582 metais. Visos šventovės atdaros iki 12 val. tik džainistams, o nuo 12 – visiems. Visos kitos nuotraukos paimtos iš mano sūnaus Petro rinkinio.

Indiją sunku būtų lyginti su Lietuva. Kitokia pagrindinė religija, kitoks klimatas, augmenija ir gyvūnija, kitokie ir žmonės, bet radau keletą panašumų. Pavyzdžiui, lietuviai pagonyms ne laidodavo, bet degindavo mirusiųjų kūnus, kaip induistai daro ir dabar. Šeimų susitarimu tvarkomos vedybos (*Arranged Marriages*) su jaunamartėms būtinais kraiciais, kurios vis dar populiarios Indijoje, kiek žinau, būdavo praktikuojamos Lietuvoje, ypač kaimuose, dar XX š. pradžioje. Induistų likimo (o taip pat ir gerovės) deivė Laxmi kažkada atkeliavo ir pas pagoniškas baltų (lietuvių ir latvių) gentis kaip likimo deivė Laima.

Tarp kitko, lietuvių filosofo Vydūno (Viliaus Storostos) iš sanskrito į lietuvių kalbą išversta populiari induistų knyga *Bhagavad Gita* v. s. A. Krauso (Vydūno gerbėjo ir globėjo) pastangomis Lietuvių skautų brolijos vadijos vardu 1947 metais buvo išleista Detmolde (Vakarų Vokietijoje). Ar ji buvo išleista pakartotinai – nežinau.

Iš pradžių šiuos savo įspūdžius norėjau pavadinti *Indija – Taj Mahal* ir visa kita, bet kai pradėjau rašyti, pamačiau, kad nors Taj Mahal ir buvo pats didžiausias deimančiukas šioje kelionėje, jų buvo ir daugiau. Svarbiausia, kad ši kelionė paskatino mane vėl pasidomėti Indija, įdomia jos istorija ir kultūriniais turtais.

Karliška ložė Udaipur miesto rūmuose

Karališkas kambarys Udaipur miesto rūmuose

Pabaiga

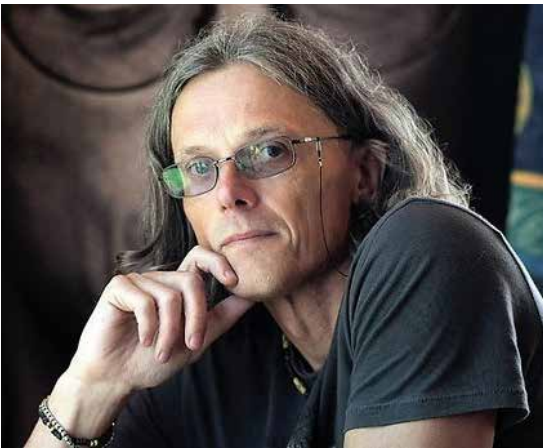
JOTVINGIŲ PREMIJOS

Šių metų Jotvingių premija paskirta Eugenijui Ališankai už knygą *Stuburo tik punktyrai* (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2016), Jaunojo jotvingio – Nerijui Cibulskui už knygą *Archeologija* (Lietuvos rašytojų sąjungos lei-

Jaunojo jotvingio premija paskirta Nerijui Cibulskui už knygą *Archeologija*

dykla, 2016). Jotvingių premija skiriama už per pastaruosius dvejus metus išleistą poezijos knygą; Jaunojo jotvingio – už geriausią jauno

Jotvingių premija paskirta Eugenijui Ališankai už knygą *Stuburo tik punktyrai*

autoriaus (iki 35 metų) originaliosios poezijos, verstinės poezijos ar poezijos kritikos knygą. Jotvingių premija, kurią 1985 m. įsteigė Sigitas Geda, nuo 1990 metų susieta su tarptautiniu literatūros festivaliu *Poetinis Druskininkų ruduo*. Eugenijui Ališankai ir Nerijui Cibulskui premijos įteiktos *Poetinio Druskininkų rudens* festivalio iškilmingame baigiamajame poezijos vakare spalio 8 d.

Žemaitytė-De Iuliis

LIETUVIŲ SPEKTAKLIS TARPTAUTINIAME FESTIVALyje

Spalio 18-22 dienomis Tarptautiniame Vudženo teatrų festivalyje Kinijoje bus parodyti keturi „No Theatre“ spektakliai *Kaligula*. Į šių metų programą jaunosios kartos lietuvių režisieriaus Vido Bareikio spektaklį atrinko festivalio atstovai, viešėję Lietuvoje šiais metais. Spalio 17 d. režisierius V.Bareikis taip pat dalyvaus pokalbyje *Nauji teatro kūriniai pagal klasikinius literatūros kūrinius* drauge su dramaturgu ir teatro kritiku Ši Hang, valstybinio Senojo Krokuvos teatro meno vadovu Janu Klata ir teatro režisieriumi Čen Minghao. Tai jau antrasis

Lietuvos teatro pristatymas šiame festivalyje. Pernai jame dalyvavo Lietuvos valstybinio dramos teatro spektaklis *Chaosas*, režisuotas Yanos Ross. Kinišku „avinjonu“ galintis tapti ketvirtus metus rengiamas šiuolaikinio teatro festivalis siekia pristatyti įdomiausius užsienio ir Kinijos režisierių darbus. Ne tik iš įvairių Kinijos miestų, bet ir iš aplinkinių šalių susirenkančių teatro mėgėjų lauks spektakliai iš Japonijos, Prancūzijos, Ispanijos, Vokietijos, Australijos, Rusijos, Rumunijos, Lenkijos ir Šveicarijos.

ŠOKIO FESTIVALIS „AURA 26“

Spalio 6-osios vidurdienį Kaune, Laisvės alėjoje ir senamiestyje, prasidėjo Tarptautinio šokio festivalis „Aura 26“. Pradžią paskelbė svečiai iš tolimosios Meksikos – trupė „Foco alAire“. Neįprastai apsirengę, keistais metaliniais sombrerais pasipuošę meksikiečiai praeiviams dovanuoja gerų emocijų pliūpsnį.

Šis festivalis skiriamas Danutei Nasvytytei, šokėjai ir choreografei, išraiškos šokio pradininkei Lietuvoje. Šiais metais minimas jos 100-asis jubiliejus.

Pagrindinė festivalio viešnia – pasaulinio

garso žvaigždė – Izraelio choreografė Sharon Eyal. Jos ir Gai Beharo vadovaujama trupė L-E-V publikai pristatys du spektaklius.

Festivalio programoje – taip pat spektakliai, sukurti Meksikos, JAV, Pietų Korėjos geriausių pastarojo meto kūrėjų ir šokėjų. Publika turės išskirtinę galimybę pamatyti ir legendinį Kauno šokio teatro „Aura“ spektaklį „Godos“. Festivalis „Aura 26“ šiais metais pakvies ir mažuosius žiūrovus. Šokio teatras „PADI DAPI Fish“ jiems parodys spektaklį „Baltoji lopšinė“.

ATNAUJINTAS MAIRONIO MUZIEJUS KAUNE

80-metį švenčiantis Maironio lietuvių literatūros muziejus lankytojus kviečia pasižvalgyti po visiškai atnaujintą poeto butą. Didžiausia puošmena – didžioji svetainė, kuria rūpinosi garsus dailininkas Tadas Daugirdas ir kurioje lankydavosi tarpukario elitas. Šiandien lankytojams atviri visi aštuoni kambariai, tokie patys, kaip gyvenant Maironiui.

Pirmą kartą lankytojai ratu gali apeiti visą poeto butą. Baldai, paveikslai, asmeniniai Maironio daiktai, knygos – daug ką pavyko išsaugoti, nes muziejuje iki 1958-ųjų gyvenusio poeto sesuo Marcelė budria akimi stebėjo, kad niekas nebūtų sunaikinta. Bute – nemažai laikrodžių ir skirtingų dailininkų tapytų Maironio portretų.

Atkurta ir virtuvė, kurioje šeiminkaudavo poeto sesuo, taip pat – biblioteka, darbo ir poilsio kambariai, miegamasis.

ČESLOVO MILOŠO ATMINIMUI

Rugsėjo 26 d. Vilniaus senamiestyje, Bokšto ir Onos Šimaitės gatvių sankirtoje, iškilmingai atidengtos informacinės lentos apie rašytoją, Nobelio premijos laureatą Česlovą Milošą (Czesław Miłosz) lenkų, lietuvių, anglų kalbomis ir laiptai su poeto eilių fragmentais lietuvių ir lenkų kalbomis. 2011 m. minint Česlovo Milošo (1911-2004) šimtąsias gimimo metines, Vilniaus miesto savivaldybė laiptus, nuo kurių atsiveria Vilniaus Užupio panorama, pavadino Č.Milošo vardu, tačiau iki šiol čia nebuvo

jokio tai žymincio ženklų. Skulptorius Jonas Gencevičius iškėlė originalią idėją – ant laiptų iškalti poeto eilių lietuvių ir lenkų kalbomis. Projekto architektas – Tauras Budzys.

Projektą parėmė Lietuvos kultūros ministerija, Respublikos kultūros ir nacionalinio paveldo ministerija, Vilniaus miesto savivaldybė, kiti rėmėjai.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Rima Žemaitytė-De Iuliis

Save for your child's future with a Parama RESP

1.20% Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

TAUPOMOJI SĄSKAITA

INVESTICINĖ SĄSKAITA

RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI

RESP (Mokslų taupomoji sąskaita) TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%
1 metų iškeičiamas	1.30%
1 metų JAV dolerių	0.40%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.35% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.35% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 6.85% ir aukščiau

PARAMA www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

Earn 3% on an Early Bird TFSA Deposit

Set aside your 2017 TFSA contribution now and earn 3% interest until December 31st, 2016. Deposits automatically convert to a TFSA in January, 2017.

Conditions may apply. Contact us for more information

Teresė Enskaitienė,
*sulaukusią
99-į metų,*

*sveikina duktę Milda,
sūnūs Algirdas
ir Jonas su šeimomis,
linkėdami sveikatos ir
Dievo palaimos.*

Lietuvė šoko olimpiadoje

Brazilijoje gyvenanti anglų kalbos dėstytoja Lina Karoblytė buvo turbūt vienintelė lietuvė, šokusi per Rio de Janeiro olimpiados atidarymo iškilmes. Lietuvės pasirodymas tarp tūkstančių šventinės programos dalyvių truko vos keletą minučių. Stebėjo jį 80,000 žiūrovų, o visame pasaulyje per televiziją – kone milijonas. Kaunietę iš Palemono, Rio de Janeiro gyvenančią pastaruosius tryliką metų, į olimpiados atidarymą atvedė antroji Brazilijos religija – futbolas. „Su draugėmis porą kartų per savaitę renkamės paspardyti kamuolio. Viena jų pasidžiaugė, kad užsiregistravo olimpiados atidarymo programos savanore. Tada ir man parūpo“, – pasakojo L. Karoblytė. Internetu susiradusi ir užpildžiusi anketą ji apie tai iš pradžių nepasipasakojo net artimiesiems – gyvenimo draugui Marcelo, judviejų sūnams Danieliui ir Nicolui. Sportiškos moters artistiškas komisijai patiko, ir šimet kovą ji sulaukė elektroninio laiško: esate kviečiama repetuoti. Į žaidynių atidarymo programą buvo įtraukta apie 300 profesionalių atlikėjų ir 5,000 savanorių. Kaip ir visi, L. Karoblytė raštu įsipareigojo iki paskutinės minutės saugoti scenarijaus paslaptis, kad pasaulis iškilmių sulauktų kaip staigmenos. Tarp pirmųjų brazilų, kuriems nusišypsojo laimė pamatyti didingą renginį, buvo jos draugas Marcelo su jaunėliu sūnumi Nicolu. Mat kiekvienas programos dalyvis gavo po du nemokamus bilietus į generalinę repeticiją. Gal ir atrodo netikėta, bet ji pati visą renginį galėjo pamatyti būtent per televizorių – vaizdo įrašą. „Su tais kostiumais mes atrodėme šiek tiek panašios į teletabius“, – pajuokavo lietuvė. Pasirodymai truko vos

Per Rio de Janeiro olimpiados atidarymo ceremoniją šokusi L. Karoblytė (dešinėje) stadione pasirodė du kartus

po kelias minutes, tačiau kiekviena akimirka Marakanos stadione L. Karoblytei – nepakartojama patirtis. Kaip ir laikas, praleistas repeticijose, į kurias savanoriai šokėjai rinkosi be jokio užmokesčio. Visas atlygis – nemokamas viešojo transporto bilietas ir lengvų užkandžių paketas arba du, jeigu repeticija užsitęsėdavo. Dar – dveji spalvingi olimpiados savanorių marškinėliai ir sportinės kelnės.

Pačioje repeticijų pradžioje režisierius prisistatė dalyviams, papasakojo, koks tai bus renginys. L. Karoblytė džiaugiasi bendra nuotrauka su visam savanorių atlikėjų pasirodymui vadovavusia Deborah Colker – Brazilijos choreografijos žvaigžde. „Kai pripuoliau fotografuotis, ten buvo daugybė kitų dalyvių. Jie šaukė, kur lendu, o aš sakau – užsieniečiai pirmi. Deborah paklausė – iš kur tu? Iš Lietuvos. Ji sako: o mano senelė kadaise išvyko iš Lietuvos“, – pasakojo L. Karoblytė. Ir šyptelėjo: „Visi šventės dalyviai apgailestaujame: kaip dabar gyvensime, kai viskas baigėsi?“

Pagal Lietuvos spaudą parengė RD

TORONTO PENSININKŲ KLUBAS

rengia metinį

PARENGIMĄ

ŠEŠTADIENĮ, SPALIO 22, 12 v.p.p.

- III-čio aukšto salėje
- Šilti pietūs su vynu, bus loterija
- Programą atliks **Valdas Ramanauskas ir jo grupė**

Bilieto kaina \$30 asmeniui

Prašome bilietus išigyti iki spalio 19 d. pas:
Daivą 416-908-1782, raštinėje 416-762-1777

Angie
SALVAITIS
BROKER

DIRECT 705-446-6428
OFFICE 705-445-8500 ext. 251
EMAIL angiesalvaitis@icloud.com
WEB www.homesgeorgianbay.com

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI

namą/condo, kai yra aukščiausios

kainos ir **GERIAUSIA**

PIRKTI, kai ipotekos
(morgičių) nuosimčiai labai žemi

Pažadu gerą patarnavimą

TEODORAS STANULIS, B.A.

Broker RE/MAX WEST REALTY

Mob. **416-879-4937**, namų **416-231-4937**

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

SPAUSDINTAS LAIKRAŠTIS – DAR NE VISKAS!
ŽENGIAME KARTU IR ELEKTRONINIAIS TAKAIS...

www.tevzib.com

Tėviškės žiburių tinklalapis laukia Jūsų apsilankymo!

Pasižiūrėkite ir į mūsų Facebook puslapį, ten irgi yra įdomu pasidairyti. Prisirašykite prie “mėgėjų”!

Apie žmonių ūgį: skaičiai ir išvados

Kanadiečiai galvoja, kad jie yra vieni iš aukščiausių pasaulyje, bet, kaip teigiama iki šiol didžiausio pasaulinio tyrimo išvadose, kitose šalyse žmonės auga daugiau. Kanadiečiai vyrai 1914 m. buvo penkti aukščiausi pasaulyje (170.7 cm), o 2014 m. – jau tik 27-oje vietoje (178.1 cm). Kanadietės atitinkamai – šeštos (157.6 cm) ir

keturiasdešimos (163.9 cm). Kanadiečiai augo, tik mažiau negu žmonės kitose šalyse. Britai ir kinai vyrai per šimtą metų paaugo 11 cm, o Irano vyrai paaugstėjo net 16.5 cm.

Pietų Korėjos moterys per šimtmetį paaugo 20.2 cm, o britės ir kinės – 6.3 cm.

Kaip teigia tyrimui vadovavęs Imperial College Londone vi-

suomenės sveikatos profesorius Majid Ezzati, JAV vyrai 1914 m. buvo treči, o 2014 m. – jau tik 37-ti. Amerikietės atitinkamai buvo ketvirtos ir 42-os.

Aukščiausi vyrai 2014 metais buvo Olandijoje. Jų vidutinis ūgis 182.5 cm. Aukščiausių moterų galima rasti Latvijoje. Jų vidutinis ūgis 170 cm. Žemiausi vyrai – vidutinis ūgis 160 cm. – gyvena Rytų Timore, o žemiausios moterys – Gvatemaloje – 149.4 cm ūgio.

10 šalių, kuriose gyvena aukščiausi vyrai ir moterys, 2014 m. buvo Europoje, kur žmonių ūgis nuolat didėjo, bet kai kuriose Afrikos ir Artimųjų Rytų šalyse žmonių ūgis sumažėjo per pastaruosius du dešimtmečius: Togo, Swaziland ir Sudane vyrai pažemėjo 2 cm, o Ruandoje – net 5 cm.

Svarbų vaidmenį vaidina genetika, tačiau aukštas ūgis yra ir sveikatos, geros mitybos bei sveikatos priežiūros ženklas. Vaikai ir paaugliai, kurie blogiau maitinasi arba kenčia nuo sunkių ligų, užauga žemesni. Tyrimo išvadose sakoma, kad aukštesni žmonės paprastai gyvena ilgiau, mažiau tikėtina, kad jie sirgs širdies ligomis, kad aukštesnių moterų vaikai patiria mažiau sunkumų gimdami ar jau gimę.

Duomenys tyrimui buvo renkami iš beveik 200 valstybių nuo 1914 m. iki 2014 m., apskaičiuojant kasmetinį kiekvienos šalies 18 metų vyrų ir moterų vidutinį ūgį.

Parengė RD

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.

- Ieškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. **416 236-3060** • Fax **416 236-1809**

Tinklapis **www.pacelawfirm.com** El. paštas **alpace@pacelawfirm.com**

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

TORONTO MAIRONIO MOKYKLA

Skaitome knygas III dalis

Toronto lietuvių Maironio mokyklos penktokai pasidalino mintimis apie jų perskaitytas knygas ir pasakas.

“Baltos lankos, juodos avys, kas išmano, tas ir gano”, “Ne krūmas, bet su lapais, Ne marškiniai, bet susiūti”, “Ne žmogus, bet šnekėti moka” – turbūt visiems nuo mažumės pažįstamos šios mįslės. Savo išmintį apie knygą ir raštą liaudis įdėjo į poetinę metaforą, patarles, mįsles, į priežodžius ar minkles.

5 klasės mokytoja **Inga Ankienė**
ir padėjėja **Rūta Rėkutė**

♦ **Matas Varanavičius**
Gineso rekordų knyga

Man labai patinka ši knyga, nes turi daug įdomių faktų. Vienas namas buvo pakeltas su balionais. Vienas žmogus padarė šimtą atsispaudimų tik su dviem pirštais. Dar vienas stiprus žmogus patraukė namą 110 kilometrų be sustojimų. Dar vienas juokingas pasaulio rekordas yra ilgiausia kojinė. Jos ilgis 1,000 metrų.

♦ **Danius Verbyla**

Jeff Kinney. Diary of a wimpy kid old school

Aš pasirinkau skaityti šią knygą, nes man patinka ši serija. Šią knygą perskaičiau per dvi dienas. Ši knyga yra apie vaiką, vardu Greg Heffley, ir jo gyvenimą. Jo mama nori, kad visi vaikai išjungtų savo telefonus ir bendrautų tarpusavyje be jų. Vaikams yra labai sunku, ir gyvenimas, nenaudojant telefono, yra nuobodus. Daug įdomių nuotykių atsitinka šioje knygoje. Man labai patiko knygos pabaiga. Būdamas vasaros stovykloje, Greg išgirsta labai baisią pasaką. Vėliau jis sužino, kad tą pasaką sugalvojo jo tėtis tam, kad vaikai neitų į sandėliuką.

♦ **Kovas Kalendra**
Lietuvių liaudies pasaka Ežys ir kiškis

Kiškis sutinka ežį ir juokiasi iš jo mažų kojų. Ežys supyko ir pasiūlė kiškiui lenktyniauti. Ežys savo žmonai viską papasakoja ir jos paprašo pagalbos. Ją nuveda prie ežero kranto ir liepia laukti, kol kiškis atbėgs. Tada ji turi kiškiui pasakyti: “O aš jau čia”. Kiškis ir ežys pradeda bėgti. Ežys atbėga pirmas. Kiškis negali suprasti, kaip tas atsitiko. Ežys ir jo žmona labai juokėsi.

♦ **Dominykas Pangonis**
Anthony Horwitz.
Alex Rider Ark Angel

Tai yra šeštoji knyga iš Alex Rider serijos. Pagrindinis veikėjas yra 14 metų berniukas Alex Rider, kuris dirba britų žvalgybai. Jo užduotis yra išgelbėti rusų bilionieriaus Nikolaj Drevin sūnų Paul. Eko teroristai bando jį pagrobti, nes Paul tėvas Nikolaj yra sukūręs pirmą liuksinį viešbutį kosmose. Teroristai galvoja, kad viešbutis yra pavojingas gamtai, ir bando jį susprogdinti. Alex Rider turi sustabdyti šią ataką. Jam pasiseka tai padaryti.

Aš rekomenduoju paskaityti šias knygas tiems berniukams, kuriems patinka veiksmas, drąsūs žmonės ir fantazija.

Toronto lietuvių Maironio mokykloje Padėkos dienos šventėje aštuntokai dainuoja lietuvių liaudies dainą “Šią naktelę”

UŽSIENIO LIETUVIŲ APKLAUSA-2016

Lietuvos užsienio reikalų ministerija pagal „Globali Lietuva“ programą parengė ir pasaulio lietuvių bendruomenėse platina apklausos anketas.

Šio tyrimo tikslas – sužinoti užsienyje gyvenančių lietuvių nuomonę tautinio tapatumo išlaikymo, lituanistinio ugdomo, dalyvavimo valstybės gyvenime, informacijos ir ryšių su Lietuva klausimais, išsiaiškinti emigraciją paskatinusius ir grįžimą į Lietuvą lemiančius veiksnius. Joje pateikta apibendrinta informacija bus panaudota Lietuvos vyriausybės lietuvių išsivijimo politikai gerinti. Šiuo metu užsienyje gyvena daugiau kaip 1 milijonas lietuvių ir lietuvių kilmės asmenų, jų

GLOBALI LIETUVA

inašas Lietuvai yra labai svarbus ir gali būti dar didesnis.

Kviečiame visus užsienyje gyvenančius lietuvius nuoširdžiai atsakyti į anketos klausimus. Tai padės išsiaiškinti lietuvių bendruomenės nuostatas, lūkesčius ir norus, kryptingiau skirti Lietuvos valstybės paramą lietuviškajai tapatybei išsaugoti ir stiprinti. Anketa anoniminė.

URM inf.

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. **416-574-4717** (nesiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

“DEVYNI AMATAI” – tai Česlovo Senkevičiaus satyrinių eilėraščių knyga, išleista 2015 m. liepos mėnesį. Ją galima įsigyti Tėviškės žiburių administracijoje paliekant auką TŽ leidybai paremti.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel: 416-239-9889 klfondas@on.albn.com

KL Fondas šiais metais paskyrė per KLB \$14,000

Kanados lietuviškoms **MOKYKLOMS**

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!

Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – **416-236-1871**
Namų – **416-763-7297**

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Turner & Porter

L Aidotuvų Namai

TORONTE, ETOBICOKE ir MISSISSAUGOJE

OVER A CENTURY OF SERVICE 1874

ANAPILIO parapijos žinios

• Spalio 6, ketvirtadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Petras Žemaitis, 58 m. amžiaus. Drauge su žmona ir šeima, su broliu ir šeima bei visais giminėmis ir artimaisiais jį lydime malda.

• Spalio 8, šeštadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Teresė Bildienė, 97 m. amžiaus. Drauge su dukra Birute Samsoniene ir šeima bei visais giminėmis ir artimaisiais ją lydime malda.

• Yra mirusi a.a. Aldona Genčiuvienė, 86 m. amžiaus, Mississaugos gyventoja. Laidotuvių Mišios spalio 12, trečiadienį, 11 v.r., Lietuvos kankinių šventovėje. Drauge su seserimi ir visais artimaisiais ją lydime malda.

• Rudeninė kapinių lankymo diena bus spalio 30, sekmadienį. Vėlinių pamaldos tą dieną bus 2 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Mokyklinis autobusas tą dieną veš maldininkus nuo „Vilniaus rūmų“ 1 v.p.p., o atgal nuo Anapilio išvažiuos 4.30 v.p.p. Tą dieną sekmadieninėms Mišioms Anapilio autobusėlis važiuos nuo „Vilniaus rūmų“ įprasta sekmadienio tvarka.

• Kapinių lankymo dienos pietūs spalio 30, sekmadienį, bus ruošiami mūsų parapijos Administracinės sekcijos Anapilio salėje. Pietauti bus galima ištisą dieną ir atsigaivinti vynu bei alučiu.

• Skatiname sunkiai vaikščiojančius ir juos palydinčius nesidrovėti ir pasinaudoti šventovėje pirmuoju klaupasuoliu prie sakyklos, šalia choro. Ten Komunijos metu Švč. Sakramentas atnešamas visiems į vietą.

• Spalio 22, šeštadienį, 6 v.v., Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris (SKLIS) rengia „Rudens šokių“ vakarą Anapilyje.

• Laikraštis *The Catholic Register* yra išleidęs ką tik baigtos atnaujinti Toronto arkivyskupijos Šv. Mykolo katedros nuotraukų ir aprašymų įdomų leidinį. Prašome jį pasiimti prie įėjimų į šventovę.

• Knygelę *Kunigas Petras Ažubalis karo sukuriuose*, parašytą teisininko Petro Vilučio, galima įsigyti sekmadieniais po Mišių zakristijoje.

• 1966 metais Vašingtone Marijos Nekalto Prasidėjimo bazilikoje lietuvių rūpesčiu buvo įrengta ir pašventinta Šiluvos Švč. Mergelės Marijos koplyčia. Praeitą sekmadienį ten vyko iškilmingos 50 metų sukaktuvinės pamaldos, kuriose dalyvavo ir Kanados lietuviai.

• Dirbantiems dienos metu ir negalintiems atvykti mūsų šventovėn šokiadieniais rytinėms Mišioms galima užprašyti Mišias vakare 7 valandą, susitarant su kunigu bent dvi savaites prieš numatytą datą. Vakarinėms Mišioms bus atraktintos priešais *Tėviškės žiburių* raštinę esančios šventovės durys.

• Spalio 16, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už a.a. Birutę Kriauciūnaitę ir a.a. Juozą Balsį.

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Spalio 21-22 d.d. naudotų drabužių ir daiktų išpardavimas, spalio 29 d. parapijos vakarienė, spalio 30 d. kapinių lankymas, lapkričio 1 d. visų Šventųjų diena, gruodžio 2-4 d.d. Advento rekolekcijos, gruodžio 4 d. skautų Kūčios, gruodžio 11 d. kalėdinis koncertas, gruodžio 16 d. stovyklos „Kretinga“ Advento susikaupimas.

• Prisikėlimo parapijos vakarienė spalio 29 d. 4.30 v.p.p. – Mišios, 6 v.v. – programa ir vakarienė. Meninę programą atliks Lietuvos kariuomenės karininkų ramovės moterų vokalinis ansamblis „GUOSTĖ“, „Volungės“ moterų ansamblis ir parapijos Vaikų ir jaunimo choras. Bilieto kaina \$50. Bilietai bus platinami sekmadieniais po Mišių parapijos kavinės prieangyje. Kviečiame visus dalyvauti.

• Kviečiame 7 metų amžiaus vaikučius Pirmos Komunijos ir 12 metų jaunuolius Sutvirtinimo sakramento registracijai iki spalio 16 d. Tą pačią dieną įvyks pirmoji pamoka ir tėvelių susirinkimas. Registracijos anketas rasite parapijos raštinėje.

• Labdaros sekcija labai įvertina Jūsų dosnumą, aukojant daiktus išpardavimui. Tačiau kreipiamės į Jus prašydami: atnešami iš anksto daiktai dažnai randami palikti parapijos patalpose, įvairiose vietose, kas sudaro papildomo darbo parapijos personalui ir kelia rūpestį dėl sandėliavimo. Labai prašome atnešti daiktus rudens išpardavimui ne anksčiau kaip spalio 17 d. rytą. Dėl daiktų atvežimo prašome kreiptis į Dalią Rocca tel. 905-820-3088 arba į parapijos raštinę tel. 416-533-0621. Labdaros sekcija dėkinga už Jūsų dėmesį, supratimą ir rūpestį.

• Spalio 16, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a. Sofiją Norkus-Stukas; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už a.a. Ireną Bičiūniene; už a.a. Praną ir Birutę Čeponkus; už Orvydų šeimos mirusius; už a.a. Zigmą ir Oną Girdauskus; už a.a. Joną Bukšaitį; a.a. Genovaitę Tunkūniene; už a.a. Eliziejų (10 m.) ir Ksaverą Šlekius; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus (testamentu).

AUKA

A.a. Vlado Pevcevičiaus atminimui žmona Levutė Pevcevičienė ir šeima *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

• Vasagoje spalio 16, sekmadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Augustą Masionienę.

• Delhi spalio 15, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Laimą Senkevičienę.

IŠGANYTOJO parapijos žinios

• Spalio 16, sekmadienį, 2 v.p.p., vyks Padėkos pamaldos, o po jų Moterų draugijos ruošiamą Padėkos puotą „Vilnius Manor“ patalpose.

• Spalio 30, sekmadienį, pamaldos vyks 9.30 v.r.

Paminėtas Šiluvos koplyčios 50-metis

Sekmadienį, spalio 9-ąją, Vašingtone valstybinėje Švč. Mergelės Marijos Nekalto prasidėjimo bazilikoje paminėtas lietuvių Šiluvos koplyčios 50-metis. Padėkos Mišias aukojo apaštalinis nuncijus JAV, arkivyskupas Christophe Pierre, arkivyskupas Joseph Kurtz, JAV katalikų vyskupų konferencijos prezidentas, dalyvavo Kauno arkivyskupas Lionginas Virbalas ir kiti JAV ir lietuvių dvasininkai. Muzikinėje liturgijoje dalyvavo 4 JAV ir Kanados lietuvių chorai, tarp jų ir Toronto mišrus choras „Volungė“ (vad. ir dirigentė muz. D. Viskontienė). Iškilmėse dalyvavo daug JAV, Kanados lietuvių bendruomenių atstovų, svečių iš Lietuvos. Plačiau apie iškilmes skaitykite vėliau.

Inf.

Nauja paroda KLMA

Jau prieš dvejus metus, norėdami supažindinti lietuvių bendruomenę su dabartinių Kanados lietuvių įvairių menininkų kūryba, KLMA pradėjo specialių parodų seriją. Šiame metinėje parodoje pristatome 10 Montrealio lietuvių menininkų kūrybinius darbus. Paroda *Montrealio lietuvių dailininkų kūryba* veiks sekmadieniais ir trečiadieniais nuo spalio 30 d. iki lapkričio 20 d. 11 v.r. – 4 v.p.p. Kviečiame pasinaudoti šia proga aplankyti muziejų-archyvą ir susipažinti su lietuvių menininkų kūryba. Vernisažas (parodos pristatymas) spalio 28 d. nuo 6 v.v. iki 9 v.v.

KLMA

Lietuvos kankinių parapijos metinėje šventėje, vykusiame rugsėjo 25 d., prel. J. Staškevičius ir parapijos narys V. Piečaitis

Ntr. K. Poškaus

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Lapkričio 13, sekmadienį, mūsų parapijos metinė šventė. Mišios 11 v.r., meninė programa nuo 12.30 v.p.p. iki 1.30 v.p.p., pietūs 1.30 v.p.p. Bus loterija. Dalyvaukime visi.

Dėkojame Genovaitei Kudžmienei ir jos vaikams Vytui, Ramunei, Dalei ir Audrai, kurie paruošė ir dovanojo vaišes praeitą sekmadienį po Mišių jų vyro ir tėvo Vytauto Kudžmos atminimui. Dievas telaimina juos ir jų šeimas.

Kviečiame visus į nemokamą religinį koncertą penktadienį, spalio 28, 7 v.v., Šv. Malachijo šventovėje (Snowdon), kur jungtinis choras ir solistai giedos Marijos giesmes. Diriguos Manuel Blais. Organizatorė Milda Bilevičiūtė Ruffo. Chorą sudaro TMR Singers, St. Malachy's parapijos choras ir septyni lietuviai.

Inf.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Spalio 28 d., 7 v.v., visi yra kviečiami į koncertą St. Malachy parapijos šventovėje, Snowdon rajone. Marijos giesmių koncertą atliks jungtinis choras ir solistai, diriguos Manuel Blais. Organizatorė Milda Ruffo. Įėjimas į koncertą nemokamas.

Lapkričio 6, sekmadienį, bus tradiciniai Šv. Kazimiero parapijos grybų pietūs. Klebonas ir parapijos komitetas kviečia visus pasižymėti datą ir gausiai dalyvauti.

Lapkričio 20, sekmadienį, po 12 v. Mišių, Šv. Onos draugija ruošia vaišes parapijos salėje. Visi yra kviečiami dalyvauti.

JA

Spalio 8-15 d.d. Galerie Valmi surengtos dail. Gyčio Vazalinsko parodos „Artevolu“ plakatas Ntr. iš asm. archyvo

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ESSOR INSURANCE-INVESTMENT-COUNCELLING Inc.

1100 boul Robert-Bourassa 6th floor, Montreal, QC H3B 3A5
Tel: 514-373-1981 joana.adamonis@essor.ca www.essor.ca
Joana Adamonis A.I.B.

STIPENDIJOS STUDENTAMS

LABDAROS fondo direktorių taryba skiria 2016-17 mokslo metams 4 stipendijas lietuvių kilmės studentams, studijuojantiems aukštesnėse mokslo institucijose – kolegijose bei universitetuose: viena stipendija \$1,300 ir trys po \$900. Prašymus pateikti stipendijai gauti reikia iki šių metų lapkričio 13 d. Nurodymai, prašymo forma ir visi paaiškinimai yra „Labdaros“ slaugos namų tinklalapyje: labdara.ca.

Stipendijų skirstymo komisija: Rūta Rusinienė, Genė Kobelskienė, Edis Stravinskas ir akademikai Humber kolegijos dėstytojai Antanas Šileika ir Aušra Karkienė.

Kviečiame studentus pateikti prašymus iki **šių metų lapkričio 13 dienos**.

Gabija

REIKALINGAS PAGALBININKAS, pareigingas, su darbo patirtimi remonto darbuose. Dirbama patalpose, ilgesnėmis darbo valandomis. Skambinti Algiui tel. 416-617-7384.

IEŠKOME MOTERS, kuri gyventų kartu ir atliktų namų ruošos darbus 6 dienas per savaitę Thornhill, ON. Teirautis tel. 416-736- 8249 arba 416-720-4010.

REIKALINGI turintys darbo patirtį ir teisę dirbti (turintys SIN) dažytojai. Dažymo darbai patalpose, dirbama pagal atskiras užduotis. Būtina turėti automobilį, darbo įrankius. Skambinti darbo dienomis (pirm.-penkt.), telefonu 905-814-8629 7v.r.- 5v.p.p.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 x 26 dienos metu.